

ΕΒΔΟΜΑΣ

ἜΤΟΣ Α' 1884

ΣΚΑΙΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

2 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ ΑΡΙΘ. 40

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΦΙΛΟΣΕΝΙΑΝ

— Πήγαινε 'ς τὸ καλὸ, ἀγά μου· ἂν θέλῃς νὰ μ' ἀκούσῃς, μὴν τραβήξῃς τὸν ἴσιο δρόμο, γελτι ἀπὸ 'κει εἶνε φόβος· ν' ἀνταμωθῇς μὲ τοὺς δικούς μας, καὶ μπορεῖ νὰ σὲ πειράξουνε. Προχθὲς ἀκουσα πῶς ἐσφάξανε ἕνα γέρο μὲ τὸ χαρέμι του, ποὺ γύριζε ἀπὸ τὰς Μουρναιὶς κί' ἐπήγαινε νὰ χωθῇ μέσα 'ς τὰ Χανιά. Τώρα ποὺ ἀρχισε νὰ νυκτώνῃ, τὸ καλῆτερο εἶνε νὰ πάρῃς τὸν κατήφορο καὶ νὰ περάσῃς ἀπὸ τὰ μονοπάτια τῶν περιβολιῶν.

— Εὐχαριστῶ, Χατζηγιάννη· θὰ πάγω ἀπὸ 'κει ποὺ μοῦ λές. Ὁ Θεὸς νὰ σοῦ πληρώσῃ τὸ καλὸ ποὺ μοῦ ἔκαμες!

Ὁ γέρον ὀθωμανὸς ἔθλιψε καὶ πάλιν τὴν χεῖρα τοῦ γέροντος Χριστιανοῦ, καὶ προῦχώρησε βήματά τινα πρὸς τὴν ὁδόν. ἄλλὰ στραφεὶς καὶ ἐπανερχόμενος.

— Νὰ σοῦ εἰπῶ, Χατζηγιάννη, προσέθηκε, τώρα μὲ τὴν ἀκαταστασία καὶ τοὺς πολέμους, δὲν 'ξέρει κανεὶς πῶς γυρίζουνε τὰ πράγματα. "Ἄν βρεθῆς καμμιά φορὰ 'ς ἐνάγκη, ἔλα 'ς τὰ Χανιά καὶ γυρῆσέ με. Δὲν θὰ ξεχάσω, ὅσα χρόνια κί' ἂν ζήσω, πῶς εὐμὸς σου ἔσωσε τὴ ζωὴ καὶ μ' ἐκρυψῆς καὶ μ' ἔθρεψες δυὸ μερόνυχτα, χωρὶς μῆτε νὰ μοῦ ζητήσῃς τίποτε, μῆτε ποιὸς εἶμαι νὰ μ' ἐρωτήσῃς. Εἶδες κατατρεγμένο ἄνθρωπο καὶ τὸν ἐβοήθησες. Ὁ Θεὸς νὰ σοῦ τὸ πληρώσῃ. "Ἄν δὲν ἔλθῃς 'ς τὰ Χανιά ὁ ἴδιος καὶ ἔχῃς παιδιὰ, στείλέ τα 'ς τὸν Ἀλῆ-μπέη καὶ θὰ 'δῃς πῶς δὲν εἶνε ἀχάριστος.

✱

Εἰς τοὺς τελευταίους τούτους λόγους, ὁ Χατζηγιάννης ἠνώρθωσε τὸ κεκυφὸς σῶμά του καὶ τὰ ὄμματα του ἐξέτεμψαν παράδοξον λάμψιν.

— 'Σ τὸν Ἀλῆ-μπέη! Καὶ εἶσαι σὺ ὁ Ἀλῆ-μπέης; ἀνέραξε.

— Ναί· ἐγὼ εἶμαι. Ἴσως ἔχεις ἀκουστὰ τὴ δύναμι καὶ τὰ πλούτη ποὺ ἔχω. Θὰ δώσω καὶ 'ς ἐσένα, θὰ δώσω καὶ 'ς ὅποιον...

Ἄλλὰ πρὶν ἢ τελειώσῃ τὴν φράσιν του, ὁ Χατζηγιάννης ὤρμησεν ὡς παράφρων εἰς τὸ βάθος τῆς ἀτραποῦ, ὅπου ἦν ὁ μικρὸς κατατρεγμένος οικίσκος του. Ὁ Ἀλῆ-μπέης ἀπέμεινεν ἐκπληκτος, ἀγνοῶν εἰς τί ν' ἀποδώσῃ τὴν ταραχὴν καὶ τὴν ταχέϊαν φυγὴν του· καὶ μάτῃν παρετήρει ἔνθεν κάκειθεν ζητῶν τὴν αἰτίαν· ἀλλὰ πρὶν συνελθῇ ἐκ τῆς πρώτης ἐκπλήξεως, ἄλλη μεγαλειτέρα κατέλαθεν αὐτόν.

Ὁ Χατζηγιάννης ἐφάνη ἐρχόμενος ταχέως καὶ πάλιν διὰ τῆς δεξιᾶς μεγάλην ἀπαστράπτουσαν μάχαιραν.

— Ἐσὺ λοιπὸν εἶσαι ὁ Ἀλῆ-μπέης; Ὁ Ἀλῆ-μπέης ποὺ εἶχε τὸ μετόχι 'ς τὴν

Χαλέπα; Ὁ Ἀλῆ-μπέης ὁ μέγας καὶ πολὺς;

— Ναί, ἐγὼ εἶμαι, ἀπήντησεν ὁ Τοῦρκος μετὰ φόβου, μὰ, δὲν 'μπορῶ νὰ καταλάβω...

— Θὰ καταλάβῃς. Μὲ βλέπεις ἐμένα τὸ γέρο, ποὺ εἶνε ὀλόσπρα τὰ μαλλιά μου; Γιὰ ἰδέ με καλὰ· μὲ γνωρίζεις;

— "Ὀχι· μὰ... μπορεῖ νὰ μὴν καλοθυμοῦμαι.

— Ἐγὼ θὰ σοῦ θυμίσω! Εἶνε τώρα, ἴσα μὲ τριάντα χρόνια, ποὺ ἔχεις νὰ μὲ ἰδῇς. Καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιο. Μὰ ἂν ξεχνᾷ ὁ φονεῖα, ὁ πατέρας δὲν ξεχνᾷ! Ἐχεις παιδιὰ, χαρέμι;

— Ἐχω.

— Δὲν ἔχεις τίποτε, πλεῖα. Μῆτε τὴ ζωὴ σου δὲν τὴν ἔχεις. Ἐδῶ ποὺ ἦλθες ἐδῶ θὰ μείνῃς. Ὁ Θεὸς σὲ ἔφερε 'ς τὰ χέρια μου καὶ δὲν ἔχασε τὸν κόπο του.

Καὶ ὁ γέρον σφίγγων σπασμωδικῶς διὰ τῆς τρεμοῦσης χειρὸς του τὴν βαρεῖαν μάχαιραν, ἐξηκολούθησεν.

— Εἶνε, ἐδῶ καὶ τριάντα χρόνια, ποὺ ἔχεις νὰ μὲ ἰδῇς, γιατί γυρίζω τὰ βουνὰ σὰν τὸ ἀγρίμι ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ μ' ἐδιώξες ἀπὸ τὴ Χαλέπα. Ἡμῶνε κί' ἐγὼ νοικοκύρης, εἶχα τὸ σπίτι μου, τὴ γυναῖκά μου καὶ τὸ παιδί μου. Εἶχα τὰ καλά μου κί' ἐγὼ. Ἄχ, σκύλε, 'ξέρεις τί μοῦ ἀπόμεινε ἀπὸ ὅλ' αὐτὰ; Μοῦ ἀπόμεινε τοῦτο τὸ μαχαίρι, μὰ καὶ αὐτὸ θὰ τὸ μπηξῶ μέσα 'ς τὴ καρδιά σου. Δὲν πρέπει νὰ μοῦ ἀφήσῃς τίποτε!

Καὶ ὁ Χατζηγιάννης κλονούμενος ἐκ τῆς συγκινήσεως καὶ τῆς ὀργῆς ἐπλησίασε πρὸς τὸ παρακείμενον δένδρον καὶ ἐστηρίχθη πρὸς στιγμὴν ἐπὶ τοῦ κορμοῦ του.

Ὁ Ἀλῆ-μπέης ἀνέμεινε κάτωχρος καὶ τρέμων.

— Ἐσὺ δὲν ἔχεις ἀρματα γκατι προχθὲς πρὶν σὲ πάρω, φίδι, νὰ σὲ ζεστάνω 'ς τὴν ἀγκαλιά μου, τὰ ἔρριχνες ἀπὸ μακρὰ γὰ νὰ τὰ μαζεύῃ αὐτὸς ποὺ σὲ κυνηγοῦσε· καὶ θὰ σὲ σκότωνε ἂν δὲν σ' ἔπερνα ἀπὸ τὰ χέρια του. Δὲν ἔχεις ἀρματα, καὶ δὲν ἔχεις καὶ πόδια νὰ φύγῃς! Δέκα χρόνι σὲ περῶ, μὰ ἐγὼ τρέχω, καὶ σὺ σέρνεσαι ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας. Στάσου αὐτοῦ, μὴν κουνῆς. Θέλω νὰ πιῶ τὸ αἷμά σου σταλαγματιὰ σταλαγματιὰ. Ἐγὼ 'μαι ὁ Χατζηγιάννης, δὲ μὲ θυμάσαι; Ὁ Χατζηγιάννης· ὁ Νεροκουριανὸς ποῦχε τὴν κόρη τὴν Ἀργυρῶ. Δὲ μὲ θυμάσαι ἀκόμη; Τώρα θὰ μὲ θυμῆθῃς καλὰ. Εἶχα τὴν κόρη μου ἀρραβωνιασμένη μὲ τὸν ἀγαπητικὸ τῆς καὶ μὲ τῆς δικαίς μας τῆς χαραὶς ἐχαροῦντανε ὅλοι ὅσοι μὰς γνωρίζανε. Ὁ Ἀντωνιὸς ἦτανε τὸ καμάρι τοῦ χωριοῦ· παλληκᾶρι καὶ τραγουδιστής, ποὺ δὲν εἶχε δεῦτερο. Μὲ τὴν Ἀργυρῶ μου πάλι, καμμὲ δὲν 'μποροῦσε νὰ με-

τρηθῇ 'ς τὰ κάλλη καὶ τὴν ὀμορφιά. Μὰς ἐμήνυσες μὲ δυὸ δούλους σου, πῶς θέλεις νὰ μὰς 'δῇς γὰ νὰ μὰς χαιροῦσῃς καὶ νὰ μὰς 'πῆς τὰ καλορρίζικα, γὰ τὴ χαρὰ τοῦ παιδιοῦ μου. Ἐμποροῦσαμε νὰ μὴν ἔρθωμε; Αὐτὸ μονάχα θὰ ἔφερνε τὴν καταστροφή μας. Ἐπῆρα τὴν κόρη μου καὶ ἤρθαμε 'ς τὸ κονάκι σου, καταραμένη νὰ ἦταν ἐκείνη ἡ ὥρα! Ἦσουνε ἀπὸ τὸ μεθύσι κατακόκκινος σὰν καὶ τώρα. Μὰ τώρα εἶσαι ἀπὸ τὸ φόβο, καὶ ἂν δὲ σὲ σφάξω ἐγὼ, θὰ σὲ πνίξῃ τὸ ἴδιο σου τὸ αἷμα. Ἡ 'ματιαὶς ποὺ ἔρριχνες τῆς Ἀργυρῶς ἐκάνανε τὴ ντροπαλὴ τῆς ὄψι νὰ ῥοδίξῃ· καὶ ὅσα ἐκοκκίνιζε ἡ ἔρημη, ἐφαίνοντανε πρὸ ἔμμορφη καὶ μὲ τὴ φωτιὰ ποὺ ἔκαιγε τὸ πρόσωπό της, ἀναβαν καὶ τὰ 'μάτια σου καὶ γινούντανε ἀπὸ στιγμὴ 'ς στιγμὴ ἀγριώτερα. Τότε ἔρριχτηκες ἀπάνω 'ς τὴν κόρη μου, γὰ νὰ τὴν φιλήσῃς. Αὐτὴν τὴν ἐπήρανε τὰ δάκρυα καὶ ἔπεσε κάτω μὲ σπασμούς. Ἐμένα ἀπὸ τὸ θυμὸ ἐμαύρισε τὸ μάτι μου, καὶ σ' ἔπιασα ἀπὸ τὸ λαιμό. Θυμάσαι τώρα; Ἐφώναξες τοὺς δούλους σου καὶ μ' ἔβγαλαν ἔξω μὲ τῆς σπρωξιάς· καὶ αὐτὴ τὴ κακομοίρα... τὴν ἀφάνισες... Ἄχ! δὲν μπορῶ πλεῖα. Ὅσα συλλογίζομαι τὴ ντροπὴ τοῦ παιδιοῦ μου, δὲ μὲ φτάνει ἡ ζωὴ σου μοναχά, δὲ ξέρω τί νὰ σοῦ κάμω, πόσαις φοραὶς νὰ σὲ σκοτώσω!

Ὁ ἐνοχος Τοῦρκος ἴστατο ἐκεῖ ἀφωνος· ῥίγος φρίκης κατεῖχεν αὐτόν· οἱ ὀδόντες του συνεκρούοντο, καὶ ἡ συνήθως ἐρυθρὰ ὄψις του, ἀπώλεσε πάσαν χροιάν. Εἰς τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις ἐκλονίσθη ὡς διὰ νὰ πῆσῃ καὶ τὰ γόνατά του ἐκάμφθησαν πρὸς τὴν γῆν.

— Ἀμάν, Χατζηγιάννη, ἐφώνησε γουνοπετήσας.

Ἐνῶ δὲ ἔβλεπε πρὸς τὴν γῆν, μὴ τολμῶν ν' ἀτενίσῃ τὴν ἐξηγριωμένην ὄψιν τοῦ ἐχθροῦ του, τὰ βλέμματά του ἐκαρφώθησαν ἐπὶ ὀγκώδους παρακειμένου λίθου· καὶ ἐξηκόντισαν λάμψιν ἀγρίαν. Ἐσύρθη διὰ τῶν γονάτων, ἤρπασε τὸν λίθον διὰ τῆς δεξιᾶς καὶ φέρων αὐτόν ὀπισθεν τοῦ σώματός του, ἀνηγέρθη βραδέως χωρὶς νὰ τὸν ἰδῇ ὁ Χατζηγιάννης· οὗτος καμψθεὶς ὑπὸ τὸ βάρος τῶν σπαρακτικῶν του ἀναμνήσεων, ὑπὸ τοῦ πάθους καὶ τῆς συγκινήσεως, ἐκράτει διὰ τῆς ἐτέρας χειρὸς τὴν πολὴν κεφαλὴν του καὶ ἔκλαιεν ὡς παιδίον.

— Συμπάθειο γυρῆσεις; καὶ ποιὸς 'ς ἀκούει ἐδῶ στὴν ἐρημιά μου; Εἴμεθα οἱ δυὸ μὰς μονάχοι καὶ μόνο ὁ Θεὸς εἶνε ἀπὸ πάνω καὶ βλέπει τὸ δίκιο μου. Δὲν μ' ἀκουε κί' ἐμένα κανέναν, σὰν ἐσπάρτα 'ς τὰ χέρια τῶν ἀνθρώπων σου, καὶ μὲ πετούσανε μισοαποθαμένο ἔξω ἀπὸ τὴν πόρ-

τα σου. Δέ μ' άκουες μήτε σύ, σάν έβγα-
κες ύστερα από λίγη ώρα, καθάλλα στο
φαρί σου άλογο, γιά να πάς να πάρης τόν
πέτρα σου 'ς τά Χανιά. "Αμα έφυγες μου
πετάξανε τó παιδί μου σάν τó σκουπίδι
έξω. "Ετρεξά να τήν 'δώ, να τήν πάρω
μαζύ μου πάλι, μα εκείνη δέ με γνώριζε
πλειά... Δέν ήθελε να πέση 'ς τήν άγ-
καλιά μου... Τής κούνησε τó νού ή έν-
τροπή της... "Η κόρη μου, ή 'Αργυρώ
μου, ήτανε τρελλή... Τά θυμάσαι όλα
αυτά και φωναζεις άμαρ άκόμη; Τί να
του κάμω, Θεέ μου;

Και κρατών πάντοτε τήν μάχαιράν
του συνήνωσε τās δύο του χείρας και
προέβλεψε πρós τόν ούρανόν ώσει έξαιτού-
μενος παρα τού Θεού τήν άνωτάτην τι-
μωρίαν δια τόν μικρόν κακούργον...

✱

Τίς οίδεν άν ή πρό τó θεϊόν δέησις δέν
έσωζε τόν 'Αλή-μπέτην;
'Αλλ' ούτος από τίνος προσδοκών στρο-
φήν ή κίνημά τι τού Χατζηγιάννη, εύρε
τότε τήν καταλληλον στιγμήν. Δια τα-
χειάς κινήσεως τής χειρός κατήνεγκε κατά
τής κεφαλής του τόν φοβερόν λίθον.

Ο Χατζηγιάννης έκλονίσθη, έφερε τήν
χείρα πρós τήν κεφαλήν και έπεσεν αναί-
σθητος κατά γής.

✱

Έκρατεί στερρώς δια τής δεξιός τήν
μάχαιράν του και μάτην άπεπειράτο να
τῷ άποσπάρη αυτήν ό 'Αλή-μπέτης. Αί-
σθανθείς τούτο συνέληθε, και τότε φρικώ-
δης ήρξατο πάλι επί τού καταματωθέν-
τος εδάφους.

Έκυλίοντο εκεί οι δύο γέροντες και
τό από τής πληγείσης κεφαλής του ενός
ρέον αίμα, έπορφόρου και έρρύναντες τās
καλλεύουσας τρίχας άμοφτόρων. Ο 'Αλή-
μπέτης συστρεφόμενος, έβλασφήμει λυσσω-
δώς. Ο Χατζηγιάννης έστένανε βαρέως
ένῷ δ' έπειράτο ν' άποσπάρη τήν ώπλιμέ-
νην χείρα, ήν έπίεζε τό βαρύ σώμα του
άντιπαλου του, άπόωθεί τούτο δια τού
άγκυλίου, και έσφύγιζε τούς οφθαλμούς
του, ούς κατεκάλυπτε και έσκότιζε τό
άπό τής πληγής του ρέον αίμα.

Η το φοβερά και φρικώδης ή περί ζωής
και σωτηρίας και έκδικήσεως πάλι τών
δύο προσδυτών εκείνων' ό τρόμος και ή
διαψευθεσία έλπις τού 'Αλή-μπέτη, έξήν-
τλησαν ταχέως τās δυνάμεις του. Η συγ-
κίνησις, ή έξαψις τών από πολλού συγ-
κρατούμενων άλλά μη κατασβεσθέντων
παθών και ή αίμορρούσα πληγή τού Χα-
τζηγιάννη, παρέλυσαν και τούτου τά νεύ-
ρα' άλλ' ή ανάμνησις τής άτιμίας τής
θυγατρός του ένίσχυσε αυτόν πρós στιγ-
μήν. Μετ' άγωνιώδη προσπάθειαν κατώρ-
θωσε να έλευθερώση τήν χείρα και τήν
μάχαιράν του. Άνωρθώθη τότε άπειλη-
τικώτερος και δια φωνής βραχνής, έκ τού
βάθους τού στήθους του άνερχομένης, έ-
φώνησε

— Δόξα σοι ό Θεός!

Άνεστράφη και ό 'Αλή-μπέτης πειρώ-
μενος να έγερθη, άλλά δέν ύπήκουε τό
πολύσαρκον σώμά του. "Άλλως τε ό Χα-

τζηγιάννης έκτεινας ήδη κατ' αυτού τήν
μάχαιραν, έπέθηκε τό γόνυ επί τού στή-
θους του και τόν ήρπασεν από τού λαϊμού.

— Σκύλε άγαρηνέ, ήθελες να με σκό-
τώσης με τήν πέτρα; Μου έσπασες τό
κεφάλι, μα δέ μου 'πηρες τή μάχαιρά
μου. Να, σκύλε, γιά τή 'ντροπή τής κόρης
μου... να και γιά μένα.

Και ό Χατζηγιάννης σφίγγων πάντοτε
δια τής άριστεράς τόν λαϊμόν τού Τουρ-
κου, ένέπηξε δια τήν μάχαιράν του εις τά
στήθη τού 'Αλή-μπέτη.

— Άμάν, χριστιανέ, ώλόλυζεν ούτος
κιτών βιαιώς τās χείρας και τούς πόδας
ίνα συστραφή. Άμάν, Χατζηγιάννη, έπα-
νέλαβε μυκώμενος έκ τών πόνων.

— Μήτε γιά μένα, μήτε γιά τό παιδί
μου, δέν ειχες άμάρ. Έτρελλάθηκε ή
μαύρη και δέ μ' έγνώριζε και δέν έβγαζε
άπό τό στόμα της άλλο λόγο, παρα τό
όνομα τού άραβωναστικού της. Και θέ-
λες να σ' έλεήσω; Μέσα στό αίμα πού
σκοτεινιάζει τά μάτια μου, θαρρώ πώς
τήν βλέπω με τά ξεπλεμμένα της μαλλιά
να τρέχη και να φωναζή 'Α'Αντωνίό μου!
'Αντωνίό μου! Μή μου γκριζεις, μη σπα-
ράξεις' δέν έχει έλεος. "Ο, τι εκανες θά-
βρησι! "Ολο τό χωριό έσηκώθηκε 'ς τό πα-
δάρι γιά να γυρεύη τόν Άντωνιό. Και
μόνο τό βραδυνό τόν ήύρανε 'ς τό δρόμο
των Χανιων... πού τόν έσκότωσε κι' έ-
κείνο. Έβαστούσε 'ς τήν άγκαλιά του...
τά νυρικά... πού έφερνε τής κόρης μου...
και ειχε τήν άτιμή σου μπάλα, μέσα
'ς τήν καρδιά.

Ο Χατζηγιάννης, όστις μετά κόπου
πολλού ώμίλει, κατέβαλε τās ύστάτας
του δυνάμεις και κατήνεγκε επί τού στή-
θους τού 'Αλή-μπέτη και τρίτην θανατη-
φόρον πληγήν.

— Άμάν... έκραξεν έτι, ψυχορραγών
ό Τουρκος, και καταληφθείς υπό φοβερού
σπασμού, έξέπνευσε. Και έμενον άνοικτοι
οι αιματόχροες οφθαλμοί του προσηλω-
μένοι άτενώς επί τής μορφής τού τιμωρού
του.

"Αλλά και αι δυνάμεις τού Χατζη-
γιάννη, έντελώς έξαντληθείσαι, έγκατέλει-
πον αυτόν. Τό αίμα, έρρεεν έτι από τού
μετώπου του' οι οφθαλμοί του έβωλόθη-
σαν, και τό σώμά του κατέπεσε και έκυ-
λίσθη επί τού πτώματος τού 'Αλή-μπέτη...

✱

Τήν επαύριον, αι πρώται άκτινες τού
ανάτέλλοντος ήλιού, έφώτισαν τά αίμα-
τόφურτα πτώματα τών δύο γερόνων, τών
δύο άσπόνδων έχθρών, τά όποια ή έκδι-
κησις και ό θάνατος ειχον συνενώσει.

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ.

Ο ΕΝ ΡΩΜΟΥΝΙΑ ΜΙΣΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

Β.

Συνήκισται έκτ. 302.

"Ας λαλήσωμεν καθαρώς. Οι Φανα-
ριώται δέν διεφθάρουν τόν ρωμουνικόν λαόν.
εύρον αυτόν διεφθαρμένον και εις κατά-
στασιν εϊλωτος. Δέν επενόησαν τήν άρ-
παγήν, εύρον αυτήν ενεργουμένη αναι-
σχύντως υπό τών τότε βογιαρών, ως εν-
ηργείτο και καθ' άπασαν τήν Ευρώπην
υπό τών όμοίων αυτούς τιμαριωτών. Τι-
νες αυτών έπραξαν ό, τι έπραξαν πάντες
οι ήγεμόνες, άπεγύμνωσαν δηλαδή τούς
βογιαρούς, ως οι έν Ευρώπη ήγεμόνες ά-
πεγύμνωσαν τούς τιμαριώτας.

"Οι σφετερισμοί, λέγει ή Geografia
Universale, έπιστραγίσθησαν δια τών
νόμων τού Σερβάνου (1601), όστις μετέ-
βαλεν εις δούλον τόν πρόην ιδιοκτήτην,
άπαλλάξας μέν αυτόν τού φόρου, άλλά
παραδούς τήν τε έργασίαν αυτού και τό
άτομον εις τό αυθαίρετον τού άρχοντος,
όστις υπεχρεούτο μόνον να τόν τρέφει,
άλλα και έν έλλείψει τέκνων ήδύνατο να
τόν κληρονομή και να τόν πωλή προσέτι
μετά τού κτήματος. Οι Φαναριώται, τή
άληθειά, έστρεψαν κατά τών Ιθαγενών
βογιαράν τās ίδιās αυτών καταχρήσεις.

Η σύντομος αυτή περιγραφή τής πρό
των Φαναριωτών πολιτικής και κοινωνι-
κής καταστάσεως τής Ρωμουνίας, περι-
χομημένη έν συγγράμματι, εις τήν σύνταξιν
του όποιου συμμετέσχον οι σπουδαιότεροι
των λογίων τής Ιταλίας (Tommaso
Sacchi, Strambio Cantù, κλπ.) είναι ή
εύγλωττοτέρα άνασκευή τής κατά τών
Φαναριωτών κατηγορίας.

"Αλλά, και άν άκόμη ό ισχυρισμός των
Ρωμουνων ήτο άληθής, και άν πάντες οι
Φαναριώται ανεξαιρέτως ειχον πράξει
πάντα τά εις αυτούς άποδιδόμενα κακούρ-
γήματα, και άν άκόμη οι καιροί εκείνοι
δέν ήθελον εισθαι οιοι ήσαν, πάλιν δέν
δυνάμεθα να ένοήσωμεν τήν συστηματι-
ματικήν ταύτην καταφοράν. Δέν ύπάρχει
Ρωμουνος δυνάμεως να συναρμολογήση
δύο γράμματα και μη θεωρών καθήκον του
ν' άφιέρωση τήν μίαν τουλάχιστον αυτών
εις τό κατά τών Φαναριωτών άναθεμα.
Τούτο ήθέλωμεν ένοήσει, άν οι Φαναριώ-
ται ήσαν έτι έν τή έξουσία, ή άν έπεδίω-
κον ταύτην. Έν τοιαύτη περιπτώσει, θα
ήσαν άξιόμειπτοι οι άδελφοί Ρωμουνοι,
άν τού πατριωτικού αυτού καθήκοντος ά-
πελείποντο. "Αλλά σήμερα οι Φαναριώ-
ται άνήκουσιν εις τήν ιστορίαν, ήτις έξή-
νεγκεν ήδη τήν περι αυτών έτυμηγορίαν
της. Ταύτην όφείλωμεν να σεβασθώμεν.
"Ανακινούντες καθ' έκάστην τά ζητήμα-
τα ταύτα οι ρωμουνοι συγγραφείς δέν
πράττουσιν άλλο ή να εξαγριώνωσι τόν
ρωμουνικόν λαόν, ού μόνον κατά τών Φα-
ναριωτών, σπερ θα ήτο ήμιν άδιάφορον,
άλλα και κατά πάντων έν γενεί των Έλ-
λήνων, μεθ'ών ό λαός εκείνος πλείστα όσα
και πολιτικά και οικονομικά συμφέροντα
έχει κοινά.

"Αν ή κατάστασις τής Ρωμουνίας υπό

τινας των Φαναριωτών ήγεμόνων ήτο έ-
λαεινή, δέν ήτο βεβαίως καλλίτερα υπό
τούς Ιθαγενείς ήγεμόνας. Δέν πιστευομεν
δε ότι θα εύρεθη Ρωμουνος όπωσ ισχυρι-
σθη ότι ό ρωμουνικός λαός ευήμερις κατά
τήν εποχήν τού Βλαδου Τσέπες (1456),
περι ού ό Λαουριάνος λέγει: "Ούτος ό
τύραννος συνεκρότησε πολυάριθμον πραι-
τωριανών στρατόν, άπεκερξίσε 500 βο-
γιαρούς, έφόνευσεν έν βραχεί είκοσακισχι-
λίους κατοίκους υπό διαφόρους προφάσεις,
έκαυσε έντός τίνος αποθήκης 400 Ούγγ-
ρους και Σαξωνας, διελθόντας δια τής
χώρας. Είτα επέδραμεν εις Τρανσυλβα-
νίαν, εκυρίευσε τό Πράσοβον και επαλού-
κωσε πλείθος Σαξώνων πρós τής εκκλησίας
του 'Αγίου 'Ιακώβου (1457), έφ' ό και
εδόθη αυτῷ τó έπώνυμον Τσέπες (παλου-
κατής). Ούτος εκυβέρνησε μετ' αυστηρό-
τητος άγνωστου άχρι τής εποχής εκείνης
έν Ρωμουνία. Ένέπνευσε τόν τρόπον εις
πάντας τούς κατοίκους, ώστε έφοβούnton
μαλλον αυτόν ή τόν θάνατον."— ή κατά
τήν εποχήν τού Δεσπότου 'Ιωάννου 'Ηρα-
κλειδου ('Ιακώβου Βασιλικου 1561), όσ-
τις, κατά τόν αυτόν ιστορικόν, εκυβέρ-
νησε δεσποτικώτατα, επέβαλε βαρείς φό-
ρους εις τόν λαόν, έφόνευσε πολλούς βο-
γιαρούς, και υπό τήν πρόφασιν μεταρρυθ-
μίσεως προσέκαλεσε πολλούς ξένους, δι'
οūs ίδρυσε σχολεία και διώρισεν έπισκο-
πον Λουσσίνσκην τινά εκ Πολωνίας, δια-
μαρτυρούμενον το θρήσκειμα:—" ή κατά
τήν εποχήν Μίρσα τού Γ', Μίχνα τού
Β', 'Αλεξάνδρου τού Γ' και άλλων ούκ
λίγων. Και κατά τās εποχάς ταύτας,
ούτε πρós τήν ήθικότητα, ούτε πρós τήν
ιδιοκτησίαν ύπήρχε μείζων σεβασμός, ή
δρος, κατά τούς Ρωμουνους, ύπήρχεν
επί των φαναριωτών ήγεμόνων. Και αυ-
τοι οι μετά τούτους ρωμουνοι ήγεμό-
νες δέν παρέστησαν επί τής πολιτικής
σκηνης ήθικώτερον πρόσωπον. — "Ο Γε-
ώργιος Βιδέσκος, αναγινώσκομεν έν τή
άνω μνησθείση Geografia Universale,
ήτο χαρακτηρός βευστού, έλαστικού, εύ-
κάμπτου, εκρηκτικέ δε δι' έσκεμμένης ύπο-
κρισίας τās μυστικές αυτού παραχωρή-
σεις υπό τήν πείσιμονα έπιμονήν τού γη-
ραιού Βλαχου' ως εκ τούτου και έπευφη-
μούντες οι πεπλανημένοι άνώψωσαν αυτόν
εις τήν άρχήν (1483). Δέν έβραδυνε ό-
μως ν' αποβάλη τό προσωπειον τού πα-
τριώτου και να φανή έν πάση αυτού τη
γυμνότητι ό συνένοςος σείθης, ό άπληστος
άρπαξ."— "Ο Γεώργιος Βιδέσκος, λέγει
ό Λαουριάνος, περυστωμένος εκ ματαιό-
τητος και άριστοκρατικού τύπου, δέν εκυ-
βέρνησε συμφώμως πρós τό ρωμουνικόν
πνεύμα' περιεφρόνησε τήν ρωμουνικήν φι-
λολογίαν και τά ρωμουνικά προϊόντα' με-
τέβαλε τό ρωμουνικόν λυκειον εις γαλλι-
κόν εκπαιδευτήριον, και ηύξησε τά διδα-
κτρα, όπωσ σπουδάζωσι μόνον οι πλού-
σιοι."— Και ό πρό αυτού Μιχαήλ Στούρ-
ζας δέν έφάνη καλλίτερος. "Η άμφιβο-
λος κυβέρνησις τού Μιχαήλ Στούρζα,
λέγει ό αυτός ρωμουνος Ιστορικός, ή ά-
περίοριστος αυτού πλεονεξία, ή πρós τόν
πλουτισμόν και τήν στρεβλήν έρμηνησίαν

των νόμων τάσις του, ό τρόπος δι' ού
έφήρμοζε τούτους κατά τό δικούν, όπωσ
κυβερνά δεσποτικώς και κρατη τούς Ρω-
μουνους υπό κηδεμονίαν, ήρεσαν λίαν εις
τούς Τουρκους και μαλιστα εις τούς Ρώ-
σους.

Έκ τούτων αποδεικνύεται ότι δέν έ-
κέρδησαν πολυ οι Ρωμουνοι εκ τής δι'
Ιθαγενών ήγεμόνων αντικαταστάσεως των
Φαναριωτών.

Διατί λοιπόν πάσα ή των Ρωμουνων
καταφορά κατά των Φαναριωτών άμέσως
και κατά των Έλλήνων έμμέσως συγκεν-
τρούται;— "Εκαστος δικαιούται να διείδη
έν αυτή τόν δάκτυλον τής καταχρηστικής
πολιτικής, ήτις δια τής διαιρέσεως των
άνατολικών λαών προσπαθει σατανικά να
πραγματώση σχέδια.

Οι άδελφοί Ρωμουνοι όφείλουσι να ήναι
δίκαιοι και να ένοήσωσιν ότι έν ή εποχή
ζώμεν, δια των κατά των ξένων ύβρων
και άναθεμάτων, δέν αποδεικνύεται ή φι-
λοπατρία.

Τήν διαφθοράν και τήν άρπαγήν δέν
εισήγαγον οι Φαναριώται έν Ρωμουνία.
Καθ' ήν εποχήν ούτοι ήγεμόνευσαν έν τή
χώρα εκείνη, ό μέν ρωμουνικός λαός ως
εκ τής μακράς δουλείας ειχε περιέλθει εις
κτηνώδη κατάστασιν, οι δε βογιαροι ήσαν
διεφθαρμένοι, άσωτοι και άπληστοι. 'Ιδού
πώς χαρακτηρίζει αυτούς ό Wilkinson:

"Τό μόνον αυτών ελατήριον είναι τό
χρήμα. "Αλλά δέν προσπαθούσι ν' απο-
κτήσωσιν αυτό δια δραστηρίου βιομηχα-
νίας, και ή άπληστία των ούδέν έχει όριον,
ούδένα έλεγχον συνειδήσεως αισθάνεται.
"Η έξις κατέστησεν αυτούς άρπαγας' και
έν χώρα, ένθα αι άτιμωτικά πράξεις έν-
θαβρύνονται, και ή άρπαγή έπιτυγχάνουσα
θεωρείται ως άπόδειξις δεξιότητος και
εύφυας, ή διαφθορά δέν βραδύνει να κα-
ταστή γενική. "Η άσωτία των βογιαρών
έξιούται πρós τήν πλεονεξίαν των. Τό
πείσιμα και ή φιλαργυρία καταλαμβάνου-
σιν έκ περιτροπής αυτούς... Πολλοί (των
βογιαρών) έχουσι περισσότερα χρήη ή όσα
άπασα ή ιδιοκτησία αυτών δύναται να
πληρώση. Τινες αυτών κερδοσκοπούσιν
επί τής δυστυχίας των όπωσ ζητώσι
συχνάκις θέσεις. "Οταν δε τά παράπονα
των πιστωτών έξαναγκάσωσι τόν ήγεμόνα
να επέμβη, ισχυρίζονται ότι άδυνατούσι
να πληρώσωσι τά χρέη των, άν μη δοθη
αυτοίς έπικερδής τις θέσις.— "Η θέσις επί
τέλους δίδεται αυτοίς, άλλά τά χρέη μέ-
νουσιν άπλήρωτα."

Τή άληθειά, ή ειχών αυτή δέν είναι
λίαν κολακευτική, και οι Φαναριώται τοι-
ούτο εύρισκόντες έδαφος θαυμάζομεν πώς
δέν έπραξαν έτι πλείονα όσων εις αυτούς
οι Ιστορικοί και δημοσιογράφοι τής Ρω-
μουνίας άποδίδουσι.

Παρά τήν εικόνα ταύτην, έπιτραπήτω
μοι να παραθέσωμεν έτεραν των νυν Ρω-
μουνων, φιλοτεχνηθεισαν ούχι υπό ξένου
τινός κακοθελητού, άλλ' ύπ' αυτού τού
πρωθυπουργού Ι. Βρατιάνου, έν τῷ λόγῳ,
δν άπήγγειλε κατά τήν βουλευτικήν συν-
εδρίασιν τής 14 Δεκεμβρίου 1876.
"Οτε έχειραφετήθημεν, έσχωμεν πρώ-

τον τήν κυβέρνησιν των καιμακαρών, οί-
τινες, τουλάχιστον έντεϋθεν τού Μιλκό-
βου, εύρον πολλὰς οικονομίας έπισωρευ-
θείσας υπό τού παρελθόντος' άλλά έμ-
πνεόμενοι υπό τού πόθου, περι ού έλά-
λησεν ό κ. Γκρανδισταβάνος (τής άπομιμή-
σεως τής διοικητικής πολυτελείας των
ευρωπαϊκών Κρατών), εδαπανήσαμεν έν
βραχεί πάσας τās οικονομίας εκείνας,
ώστε ό Κούζας γενόμενος ήγεμών εύρε τά
ταμεία κενά... Προκαλώ ειονδήποτε
να εύρη έν τή διοικήσει των άλλων χωρών
τήν παρ' ήμιν πληθώραν των υπαλλήλων.
Και δέν είναι τούτο και μόνον. Οι ήμέ-
τεροι διοργανωται άντέγραψαν ού μόνον
τόν οργανισμόν των ξένων Κρατών, ού
μόνον τούς δια τά Κράτη εκείνα γενο-
μένους νόμους, άλλά και τά ήθη των.
Δέν άγνοείτε ότι μετά τό πραξικόπημα
παραδεχθέντες ολοκληρον ξένην νομοθε-
σίαν άμέσως, παρεδέχθησαν και τά ξένα
ήθη. "Η κομψοδία έπαίχθη πλήρης... Τό
δε κακόν δέν είναι μόνον ότι δαπανώμεν
πολλά και ύπερ τό μέτρον πρós διατήρησιν
τής υπαλληλίας ταύτης. Τό μέγιστον
δυστύχημα είναι ότι νυν άπασα ή δρα-
στηριότης, άπασα ή νομοσίση των Ρω-
μουνων στρέφεται μόνον πρós τούς δια-
φόρους κλάδους τής διοικήσεως. Πάντες
επιδιώκουσι δημοσίας θέσεις, ούδεις δε
προσπαθει να κερδίση τόν άρτον του, να
σχηματίση κεφάλαια ασχολούμενος εις τό
εμπόριον, τήν βιομηχανίαν και τās μετα
τούτων συνδεόμενας έπιστήμας. "Οπως
έφαρμόσω τούς νέους τελωνειακούς νόμους,
έζητήσα πανταχού τής Ρωμουνίας άν-
δρας έχοντας τās πρós τούτο απαιτούμέ-
νας γνώσεις, ένα δε και μόνον εύρον τόν
κ. Έλυσθερέσκον. Πάντες παρ' ήμιν, και
οι υιοί των εμπόρων, και οι υιοί των μι-
κρών βιομηχανών, γίνονται προλύται και
διδάκτορες τής νομικής, όπωσ βυζάντως
κατά τό μάλλον και ήτιον άμέσως ή έμ-
μέσως δέν δημοσίον προουλογοισμόν, ού-
δεις δε επιδιδεται εις τό εμπόριον και
τήν βιομηχανίαν, έφ' ό και τό ήμέτερον
εμπόριον εύρίσκεται έν χερσί των ξένων.
... Δέν άγνοείτε ότι, κατά τήν τελευ-
ταίαν πενταετίαν, τό πλείστον των έπαρ-
χων ήσαν πράκτορες τής μεγαλειτέρας ά-
ταξίας και διαφθοράς, επενεγκόντες τήν
αθλιότητα και τήν άπελπισίαν παρα τῷ
ρωμουνικῷ λαῷ, τόσον ως επαρχιο καθώς
και ως ειρηνοδίκαι. "Εγώ δε, όστις ζω έν
τη έξοχή, δύναμαι να σας βεβαιώσω ότι
ούδ' ένα και μόνον ήκουσα, ού μόνον έν
τῷ θέματί μου, άλλά και έν τοίς άλλοις
θέμασιν, εύλογούntα τόν θεσμόν των ειρ-
ηνοδικών. "Απεναντίας πάντας ήκουσα
καταρωμένους αυτόν... Έν τῷ δήμῳ
μου έν διαστήματι δύο μηνών ήλλαξαν
τρεις δημάρχους. Έπασαν ένα, όστις ειχε
πληρώσει 18 εικοσαφραγκα, και μετά
τινας ήμέρας διώρισαν άλλον, όστις έ-
πλήρωσεν 20. — (Φωταί. Και παρ' ήμιν
τά αυτά έγέγοντο.)... "Ο χωρικός έν
Μολδαυία είναι πωλημένος έφ' όρου ζωής.
"Υπάρχει εκεί καταστάσις, ήτις δέν δύνα-
ται να διαρκέση..."

Και ταύτα μετά ήμισυ αιώνα από τής

εξώσεως των Φαναριωτών, υπό βασιλείαν συναγματικήν, υπό βασιλεία τον Κάρολον του Χοενζόλερν κτλ. κτλ.

Τούδ λόγους τούτους του πρωθυπουργού των παρακαλώ τους Ρωμούνους να μελετήσωσι πρώτον καλώς, και είτα να βάλωσι τον λίθον του αναθέματος κατά των Φαναριωτών.

Ας ιδώμεν δέ όποια είναι και σήμερα ή οικονομική κατάσταση της Ρωμουνας υπό την πεφωτισμένην κυβέρνησιν του άνδρός, όστις την άνωθι εικόνα έφιλοτέχνησεν :

Εν τοις Καιροίς του Λονδίνου έδημοσιεύθη εσχάτως επιστολή, ήτις, καθ' ή ό έν Παρισίους άναπακοιτή της βραβαιοί, «έγραφή υπό φίλου της Ρωμουνας και βασιλείται επί άδιαφιλονικήτων γεγονότων.» Έν τη επιστολή ταύτη αναγινώσκόμεν τās έπομένās περικοπās :

«Δέν εισεργόμθα εις λεπτομερείας περι των τρόπων, ών καθ' έκάστην ή κυβέρνησις ποιείται χρήσιν πρός εισπραξίν του χρήματος, όπερ ή τε Ρωμουνα και οι ύποστηρικται αυτής άπορροφώσι. Σπαργιάζει τό μέλλον του ρωμουναϊκού λαού, μειούσα τό ήθικόν αυτού γόητρον, διασπείρουσα την διαφθοράν και παρασκείουσα τον δόλο τον αυτόν. Οι ξένοι έμποροι, μη άνεχόμενοι την ύπερογκον φορολογίαν, εις ήν υποβάλλονται, δέν έρχονται πλέον εις Ρωμουναίαν πρός αγοράν σιτηρών, άτινα άποτελοΰσι τό μόνον έμπορίον της Ρωμουνας. Ο χρυσός εξέλιπε, τό χαρτονόμισμα ύποτιμάται καθ' έκάστην... Τά τοίς Έλλησι, τοίς Ρώσοις και τοίς Αύστριακοίς άνήκοντα κτήματα (διά του περι κληρονομιάων νόμου) έδημεύθησαν. Οι γονείς δέν δύνανται να καταλίπωσι την περιουσίαν άντων εις τά τέκνα των. Η ρωμουναική όμως κυβέρνησις εύρίσκει ικανούς κληρονόμους, οίον άνεψίους, εξαδέλφους, κλπ. μεθ' ών εύκολώτατα συντηροΰται... Η Εύρώπη εξαναγκάσασα την ρωμουναικήν κυβέρνησιν ν' άπαλείψη την λέξιν «μη χριστιανική» εκ του 7 άρθρου του Συντάγματος άφηκεν έλευθέραν την άπογύμνωσιν πάντων άδιακρίτως των άλλωπαδών. Έν τούτοις τό δημοσίον χρήμα διανέμεται. Ο βασιλεύς ως μερίδα αυτού έλαβε δάδεια εκ των κτημάτων του στέμματος, άτινα αυτός ούτος εξέλέξατο, και ών τās πλουσίας προσόδους τοποθετεί κατ' έτος άλλαχού... Τό λυπηρόν ήθικόν διδάγμα των άνωτέρω είναι ότι εις την Ρωμουναίαν άρμόζει «τό υπό του Taipe ρήθην : Τό έδαφος αύτης, άνακτιθαι την προτέραν στείρότητα αυτού δέν παράγει τοūs καρπούς του ήμετέρου πολιτισμού, τουτέστι την ήθικήν συναίσθησιν, την τιμήν και την συνείδησιν.» (Times, άναπακοίσις εκ Παρισίων της 7 Οκτωβρίου 1884).

Και ταύτα γράφονται περι των ίθυόντων τās της αδελφής εκείνης χώρας τυχας έν λήγοντι ΙΘ' αιώνι, έν έποχή κρήνης, υπό τό άπλετον του εύρωπαϊκού πολιτισμού φως, και ούχι έν έποχή ταρχών άπαύστων και άνομαλίων, υπό την μάχαιραν του άσιανού δεσπότου. Πιστεύομεν ότι έκαστος Ρωμούνος άφείλε να φέρη ως εγκόλπιον την επιστολήν ταύτην του άγγλου άναπακοιτού και ν' αναγινώσκη αυτήν έπαξ τούλάχιστον της ήμέρας όπως μάθη να ήναι επεικέρτερος πρός τους ξένους, οτινες δι' όσα κακά και αν υποθέσωμεν ότι έπραξαν εις την πατρίδα του, ούδδ τό χιλιοστημόριον έπραξαν όσων οι ίθαγενείς κυβερνήται.

Περί της έν τη αδελφή εκείνη χώρα έπικρατούσης πολιτικής διαφθορας έχομεν και άλλην όμολογίαν αυτού του πρωθυπουργού Βρατιάνου, όστις έν τινι συμποσίω δοθέντι εσχάτως πρός τιμήν του έν τη αρχαία πρωτεύουση της Μολδαυίας, λόγον ποιησάμενος περι της εκεί αντιπολιτεύσεως ειπε περι των αρχηγών αύτης Δ. Βρατιάνου (αδελφού του) και Ι. Κογκκαλιτσεάνου (ένός των μεγίστων ύβριστών των Φαναριωτών ήγεμόνων) κατά την ρωμουναικήν εφημερίδα Resboil.

«Τίς με κατηγορεί επί άνηθικότητι ; Άνθρωπος επανέλθων έν Κωνσταντινουπόλεως, όπου έλαβε μαθήματα ήθικότητος (ό αδελφός του), — και έτερος (ό Ι. Κογκκαλιτσεάνος), όστις αν ήθελον θα ήτο σήμερα εις τās γυλακάς σιδηροδρόμιος... Προτιμάει να ύπηρετώμαι υπό τιμίον συντηρητικόν, όστις αν βάλη την χείρα εις τά θυλάκιά μου έξάγει αυτήν κενήν ή υπό φιλελευθέρων, οτινες λαμβάνουσι πάν ότι αν έν αύτφ εύρωσιν...

Αί βαρείαι αύται κατηγορίαι εξαγγελόμεναι ύπ' άνδρός κατέχοντος την μετά τον ήγεμόνα άνωτάτην θέσιν έν τη χώρα εκείνη, έδει να καθιστώσι προσεκτικώτέρους τους Ρωμούρους εις τους κατά των Φαναριωτών φιλιππικούς των...

Η διαφθορά και ή άρπαγή δέν εισήχθησαν υπό των Φαναριωτών εις Ρωμουναίαν. Αύται είχαν πρδ πολλού εισδύσει, ίσως δέ και μετά των ρωμαϊκών λεγεώνων. Η ήθικότης των Ρωμαίων επί της Αυτοκρατορίας — και πρότερον έτι, αν πιστεΰσωμεν εις τους υπό του Σαλλουστίου άναφερομένους λόγους του Ιουγούρτα — δέν δύναται βεβαίως να προταθή ως τύπος και ύπογραμμός. Οι Φαναριώται, δούλοι ή ευνούχοι των χαρμενίων, δέν ήσαν βεβαίως οι άρμόδιοι όπως άνορθώσωσι την εκπεπτωκυίαν Ρωμουναίαν. Αν τινες έξ αύτων προσεπάθησαν τούτο, αν έδειξαν άγαθιάς διαθέσεις, τούτο όρυσεται, επαναλέγω, εις τό πνεΰμα και τās παραδόσεις του έλληνισμού, ως εκ των όποιων οι άνδρες εκείνοι ανεφάνησαν άνωτέρου της έποχής των. Και όμως τον έλληνησμόν τούτον καταργώνται και αναθεματίζουσι οι παρ' αυτού τά φώτα των επιστημών λαβόντες Ρωμούνοι.— Αν δέ άλλοι των Φαναριωτών, είτε δι' ένα, είτε δι' άλλον λόγον, εξέησαν να ώφεληθώσιν εκ της άθλιας καταστάσεως, εις ήν εύρον την αδελφήν εκείνην χώραν, έπραξαν — έστωσαν βέβαιοι οι άγαθοί Ρωμούνοι — ό,τι και οίος δήποτε άλλος, οίος δήποτε έθνικότητος, άναμφιβόλως θα έπραττεν. Η έποχή εκείνη ήτο σιδηρά διά τους λαούς. Πανταχού οίμωγαί και θρήνοι ήκούοντο, έν τε τη Ανατολή και τη Δύσει.

Οι Ένετοί έπραξαν έν τη ήμετέρα πατρίδι μυριάκις πλείονα κακά, ή οι Φαναριώται έν Ρωμουναί, και όμως πέπλον λήθης έρρίψαμεν πρδ πολλού ήδη επ' αύτούς νύν δέ ούτε αναθεματίζομεν αυτούς, ούτε μίσος κατά πάντων των Ιταλών τρέφομεν διά τούτο. Οι Άγγλοι, πλην των έν Έπτανήσφ στρατοδικείων και των κλωθών, επώλησαν και αυτούς τους αδελφούς ήμών Παργίους εις τον Άλήν, και όμως νύν ή ήμετέρα δημοσιογραφία δέν μνημονεύει του όνόματος αύτων ή όσάκις πρόκειται ν' αναφέρη άγαθήν τινα πράξιν των. Έλησημονήσαμεν τά κακά και δέν ένθυμούμεθα ή τās εύεργεσίας. Τά όνόματα του Μαίτλανδ, του Άδαμ, του Δούγλας, του Ουάρδου, έλησημονήθησαν παρ' ήμιν τέλει, έν φ' ούδεις των Έλλήνων άγνοεί τά του Γύλφορντ, του Βύρμανος, του Κάνιγγος, του Κοδριγκτάνος, του Ασιγγος και του Γλαδσωνος.— Οι Αύστριακοί τά βδελυρώτερα όργια διέπραξαν έν Ιταλία, ού μόνον κατά την έποχήν εκείνην τού σκότους και της άμαθείας, αλλά και κατά τους τελευταίους τούτους χρόνους των φώτων και της προόδου, και όμως οι Ιταλοί, καθ' ήν έτι έποχήν έτυραννοΰντο, διά του στόματος ενός των δημοτικωτέρων αύτων ποιητών, έλεγον περι των τυράννων των :

Ripassin l' Alpi e torneran fratelli: Ας διέλθωσι τās Άλπεις, και θα ήναι αδελφοί μας.

Άλλά, τί θέλομεν άλλα παραδείγματα; Η Έλλάς, πόσα δεινά δέν ύπέστη υπό την δεσποτείαν των Τούρκων; Υπάρχει καταπίσις, υπάρχει εξευτελισμός, υπάρχει μαρτύριον, άπερ να μη έδοκίμασεν ύπ' αυτούς; Και όμως ή πανταχόθεν συκοφαντούμενη αύτη Έλλάς, θυσιάζουσα τό παρελθόν και τό παρόν έτι εις τό μέλλον, τείνει φιλικήν χείρα πρός τους πρώην δεσπότας αύτης και ειλικρινώς πρός αυτούς λέγει: «Ενόθητε μετ' έμού, όπως από κοινού συνεργαζόμενοι σώσωμεν την Ανατολήν, κοινήν ήδη άμφοτέρων πατρίδα.»

Τού γενικού τούτου κανόνος λυπηράν εξαίρεσιν άποτελεί ή Ρωμουναί, ής τά δημοσιογραφικά όργανα, οίος δήποτε άπόχρωσσεως, δέν παύονται αναμολχεύοντα τό παρελθόν, όπως εξαγριώσι τον άλλως άγαθόν και εύάγγελον ρωμουναϊκόν λαόν κατά λαού αδελφού, μεθ' ού προΰρισται να συμβαδίση έν τφ μέλλοντι, και ούτως εξομαλίσωσι την όδόν εις την πραγματώσιν των κατά της Ανατολής σχεδιών κοινών έχθρών, είτε έν γνώσει, είτε έν άγνοία ύπηρετούντα την καταχθόνιον πολιτικήν των.

Επειτα συνέχισεν ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΝΑΣ.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

ΤΗΣ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗΣ

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Ως γνωστόν κατά τό 1886 συνέργεται έν Αθήναις τό συνέδριον της προϊστορικής ανθρωπολογίας και αρχαιολογίας, συνεπέα διαφωνίας μεταξύ Γάλλων και Γερμανών πρός τούτο εκρίναμεν καλόν να καταχωρισώμεν τινα περι του ποτον τό διεθνές τούτο συνέδριον και τίς ή επίσημη ήν εξέτασει.

Που έγεννήθη ή προϊστορική επιστήμη εινε ζήτημα άναλόγον πως τη γεννήσει του Όμηρου. Γερμανοί, Γάλλοι και Άγγλοι, ισχυρίζονται, ότι εις τό έθνος των άνήκει ο πρώτος ύποθέσας ότι, πρδ των πρώτων χρόνων οϋς έρευνά ή Ιστορία, έξων άνθρωποι εις την Εύρώπην μεταχειριζόμενοι ούχι σίδηρον, αλλά χαλκόν, και πρδ τούτου έτι λίθους, εις παρασκευήν εργαλείων και όπλων' άλλ' επειδή οϋδεις ύφρονών δύναται να παραδεχθ' ως καλύτερα της προϊστορικής, τον Ρωμαϊον ποιητήν Λουκρήτιον, γράψαντα έν τφ πολυκρότφ ποιήματί του «περι φύσεως των όντων» — αρχαιότατα όπλα ύπήρξαν αι χείρες, οι όνυχες και οι όδόντες, επίσης δε και οι κλάδοι, τά τεμάχια των δένδρων' μετά ταύτα δ' εύρέθη ή ισχύς του σιδήρου και του χαλκού, αλλά πάλιν πρότερον εύρέθη του χαλκού ή του σιδήρου ή χρήσις, — ό δέ Γερμανός Eckard τφ 1730, ό Γάλλος Gouget τφ 1758, και ό Άγγλος Hoave, οϋκ εις πλείονα των του Λουκρήτιου περι του άντικειμένου τούτου είπον ή τιμή της αρχής της προϊστορικής έρχεται φυσικώς εις τους Σκανδιναυικούς λαούς.

Οι Δανοί, οι Σουηδοί, και οι Νορβηγοί βλέποντες την Ιστορίαν της χώρας των μόλις 1000 αριθμούσαν έτη, ών τά γεγόνητα μαρτυρούσι τά Ιστορικά αύτων μνημεία, βιβλία, έγγραφα, και παραδόσεις, θέλοντες δέ να επεκτείνωσι περαιτέρω τά όρια της Ιστορίας αύτων, ήρυσήσαν επισταμένως τās θαυμασίας και παραδόξους Ιστορίας, άς διηγούνται, τά δημοτικά φηματα των' αλλά μη και ούτως εκπληρωθέντων των σκοπών των, κυρίως οι σπουδαίοι Δανοί επιστήμονες Thomsen, Worsaae και Steenstrup και ό Σουηδός καθηγητής Nilsson, έρευνώντες τās θαλασσίας και λιμναίας προσχώσεις, τά όρυχία της τύρρης, εύτελοϋς τινος όρυκτανθρακος σχηματισθέντος κατά τās τελευταίας γεωλογικές περιόδους και σχηματιζόμενου έτι και νύν έντός έλών και τεματίων, τους παρδ τās άκτας των θαλασσών των μακράς σειράς άποτελούντας σωρούς τεμαχιών όστών σπονδυλωτών, και όστρέων, και τους χειροποίητους γηλόφους, άνεύρον εκεί λείψανα των αρχαιοτάτων της χώρας κατοίκων, και βοηθούμενοι υπό των δεδομένων των φυσικών επιστημών, έδημιούργησαν Ιστορίαν αρχαιοτέρων των έγγραφων και παραδόσεων, των Ιστορικών δηλ. μνημείων, την προϊστορικήν, εάν επιτρέπηται ή λέξις, Ιστορίαν.

Έρευνήσαντες καταλλήλως τά λείψανα ταύτα, κατώρθωσαν ν' αναγνωρίσωσι τά

φύλα άτινα κατά διαφόρους έποχάς έν τη παλαιάτη αρχαιότητι κατά τās χώρας εκείνας διέμειναν, και τās εξεις, τās θρησκευτικās ιδέας, την ανάπτυξιν της βιομηχανίας και γεωργίας, τās μεταναστεύσεις και τό έμπορίον των. Την δ' έντελή έλλειψίν χρονολογικού συστήματος, εις δ' ν' αναχθώσιν αι ούτως άποκτηθείσαι Ιστορικαι γνώσεις, επειδή ή άπόλυτος της Ιστορίας χρονολογία δέν ήδύνατο να εφαρμοσθ' εκεί, άνεπλήρωσεν ό Thomsen διά της ιδρύσεως σχετικής χρονολογίας βασιζόμενης επί της αναπτύξεως της βιομηχανίας. Εφ' όσον δηλονότι αναδράμωμεν εις την αρχαιότητα, θα εύρωμεν ότι ή ανθρωπίν βιομηχανία ήτο επί μάλλον άπλουστέρα τούτου και ό Thomsen συνειδώς, και παρατηρήσας ότι κατά την αρχήν της παλαιάτης ταύτης αρχαιότητος οι άνθρωποι άγνοούντες την χρήσιν των μεταλλων, μετεχειρίζοντο ως πρώτην ύλην πρός παρασκευήν των εργαλείων αυτών τους χαλκίνας και άλλους λίθους, όνόμασεν λιθίνην την πρώτην προϊστορικήν περίοδον, ως χαρακτηριζόμενην διά της αποκλειστικής σχεδόν του λίθου χρήσεως εις την νεωτέραν δέ περίοδον, εύρών ότι μετεχειρίζοντο εργαλεία έξ όρειχαλκου έθηκε τό όνομα όρειχαλίτη' και εις την νεωτάτην χαρακτηριζόμενην διά της έντελοϋς σχεδόν του όρειχαλκου υπό του σιδήρου άντικαταστάσεως έδωκε τό όνομα σιδηρά. Έδημοσίευσεν δέ τās θεωρίας ταύτας ό Thomsen τφ 1832 έν τφ Nordisk Tidskrift for Oldkyndighet.

Ταύτοχρόνως σχεδόν μετά των έρευνών τούτων κατά τās βορείους της Εύρώπης χερσονήσους, άναλόγως τις εργασία έτελείτο έν Γαλλία' και δη πρώτος ό Journal τφ 1828, έδημοσίευσεν έν τοίς Annales des sciences naturelles, έκθεσιν των έν τφ σπηλαιφ του Bize εργασιών του, καθ' άς εύρεν έν τφ εδάφει του σπηλαιου υπό παχύ στρώμα άργίλλου ανθρώπινα όστα άναμιξ μετά όστών ζώων εκλειψάντων ήδη από προσώπου της γης. Άλλ' εναντίον της άνακαλύψεως ταύτης και της διαδεχθείσης ταύτην σειράς όλων όμοίων άνακαλύψεων εις διάφορα της Γαλλίας μέρη, ισχυρά ήγήθη αντιπολιτευσίς, κυρίως επ' όνόματι της Γραφής και της θρησκείας' αι δ' έντεθεν συζητήσεις ισχυρότερας κατέστησαν οτε τφ 1847 ό Boucher de Perthes διά του συγγράμματός του Antiquités celtiques et antediluvienues, εξέθηκε τās από του 1840 εργασίας του, καθ' άς εύρεν έν Abbeville πλείστους υπό του ανθρώπου καταγεγραμμένους χαλκίνας. Άλλά καιτοι πολλοί, ών τινες και μέγα έν ταίς επιστήμαις φέροντες όνομα, έπεσήληθον κατά του Boucher de Perthes, ή άνακαλύψις του έγνετο τέλος παρδ πάντων παραδεκτή, περι δέ της αρχαιότητος του ανθρώπου και της συνυπάρξεως αυτού μετά ζώων μη ύπαρχόντων έτι επί της γης οϋδεις πλέον άμφεβόλλεν.

Τφ 1861 ό Ed. Lartet έν τοίς Annales des sciences naturelles, έγραψε περι των ήθων και του βίου των προϊστορικών ανθρώπων τφ 1863 ό Άγγλος Lyell έξ-

έδωκε τās «Γεωλογικές άποδείξεις περι της αρχαιότητος του ανθρώπου», έργον δι' οϋ άνεγνωρίσθη επισήμως πλέον ή προϊστορική επιστήμη' και τφ 1864 όπως επί μάλλον διαδοθώσιν αι νέαι άνακαλύψεις και παρακινήθωσι πλείονες έρευναί ό Gabriel de Mortillet ίδρυσεν έν Παρισίους μηνιαίον περιοδικόν τά Α Απομνημονεύματα εις καταρτισμόν της θετικής και φιλοσοφικής Ιστορίας του ανθρώπου.

Και ούτω μεν ή προϊστορική ιδρύθη επιστήμη' τό δ' έόμενον έτος ό αυτός άνήρ έν τη έν Spezzia έκτάκτφ συνόδφ της Ιταλικής Φυσιογραφικής εταιρείας προέτεινε την ίδρυσιν διεθνούς παλεοντολογικού ή της προϊστορικής αρχαιολογίας και ανθρωπολογίας συνεδρίου' και ή πρότασις του αύτη ύποστηρικθίσασεν έν Spezzia υπό των Gornalia, Capellini, και Stopponi ταχέως έπραγματοποιήθη, συνελθούσης έν Neuchatel της πρώτης του συνεδρίου συνόδου, καθ' ήν τέθησαν αι βάσεις του συνεδρίου, κατά δέ την έπομένην σύνοδον τφ 1867 έν Παρισίους έψηφίσθη ό κανονισμός του συνεδρίου, του όποιου ή 3 σύνοδος συνήλθεν έν Norwich και Λονδίφ, ή 4 έν Κοπεναγή ή 5 έν Βολωνία, ή 6 έν Βρυξέλλαις, ή 7 έν Στοκχόλμη, ή 8 έν Βουδαπέστη, ή 9 έν Λισβώνη τφ 1880, και ή 10 πρόκειται να συνέλθη τφ 1886 έν τη ήμετέρα πόλει.

Τφ διεθνεϊ τούτφ συνεδρίφ, έν φ εξέταζονται τά έκαστοτε εύρισκόμενα παλαιάτα ανθρώπινα όστα και εργαλεία, δι' ών δύναται να γνωσθ' αι περι της φυσικής καταστάσεως και διανοητικής ανάπτυξεως του ανθρώπου, κατά τās διαφόρους προϊστορικές έποχάς, συνεργάζονται ως πλείστα ανα πάσας τάς ευρωπαϊκάς πόλεις λειτουργούσας ανθρωπολογικαι εταιρείαι, και τά ίδια έκάστου έθνους ανθρωπολογικά συνέδρια, εις ά όπως και τά διεθνή προϊστορικά, σπεύδουσι να παρακαθήσωσι και συζητήσωσι πλην των ανθρωπολόγων και οι σπουδαιότεροι φυσιοδίφαι, Ιστορικοί και ιατροί, έξ ών σημειώ μόνον, τον και πολλού λόγου άξια προϊστορικά έργα γράψαντα άγγλον Lubbock τον γερμανόν Virchow και τον πέρυσιν άποθανόντα Γάλλον Ιστορικόν Henri Martin.

Τά διδάγματα της προϊστορικής και τά περι των προϊστορικών κατοίκων των έλληνικών χωρών γνωσκόμενα θ' άποτελέσωσι τό άντικείμενον ιδίων έν τη «Εβδομάδι» άρθρων, άτινα θα διαδεχθώσι τό προσεχώς δημοσιευθήσασιν, έν φ ή όρισθώσιν και ταξινομηθώσιν αι ανθρωπολογικαι επιστήμαι, όπως δοθ' η προϊστορικη ή προσήκουσα έν ταίς επιστημονικαίς της έποχής μας γνώσεσι θέσις.

Αλλήλοος. Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΩΝ ΒΕΛΟΝΩΝ

Έκ των έν τοίς έν Εύρώπη Μουσείοις διασωζόμενων βελονών των παναρχαιοτάτων χρόνων, και έξ όσων ό Πλίνιος

ἀναφέρει, συμπερινομένων ὅτι παρ' ἀρχαίους ἢ ραπτικὴ καὶ πλεκτικὴ τέχνη, ἐξετελεῖτο δι' ἀτελεστάτων βελονῶν, κατασκευασμένων ἐξ ὀστέων ζῶων καὶ κυρίως ἐξ ἐλεφαντίνου ὄστου· διασώζονται δέ, καὶ μεταγενεστέρως ἐποχῆς βελόναι ἐξ ὀρειχάλκου.

Ἡ ἐν Ἀγγλίᾳ κατασκευὴ χαλυβδίνων λεπτῶν βελονῶν καλουμένων Spanish needles, ἤτοι Ἰσπανικῶν βελονῶν, εἰσήχθη ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἑλισάβετ, ὑπὸ τινος Γερμανοῦ Elias Crowse κατὰ τὴν βασιλείαν τῆς Μαρίας, αἰθίοψ τις κατασκευάζει λεπτάς βελόνας, ἀλλ' οὗτος εἶχε τὴν ἰδιοτροπίαν εἰς οὐδένα νὰ μεταδῶσθαι τὴν τέχνην. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ αἰθίοπος τούτου, ἡ τέχνη διέμενε ἐν Σαξονίᾳ, μέχρις οὗ κατὰ τὸ ἔτος 1650, ὁ Χριστοφόρος Γκρήνινγκ (Christophe Creeving) ἐγκαταστάθει εἰς κομποπολὶν τινὰ τῆς Ἀγγλίας ἀποκαλουμένην Long Gren-don, τῆς ἐπαρχίας Buckinghamshire, ἐπεχείρησε τὴν κατασκευὴν λεπτῶν βελονῶν, ὧν ὅμως ἡ κατασκευὴ ἦν ἀτελεστάτη, παραβαλλομένη πρὸς τὴν τῆς παρούσης ἐποχῆς. Καὶ ἔδρα μὲν νῦν ἐν Μ. Βρετανίᾳ τῆς βιομηχανίας τῶν βελονῶν, εἶναι ἡ ὠραία καὶ γραφικώτατη κομποπολις Reddich περὶ τὰ δεκατέσσαρα μίλια ἀπέχουσα τῆς Βιρμινγχαμς. Ἐν αὐτῇ δεκαπέντε περίπου μεγάλα ἐργοστάσια τὰ μὲν ἀτμοκίνητα, τὰ δὲ διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ ὕδατος κινούμενα, ἐργάζονται πρὸς κατασκευὴν βελονῶν, ἐξ ὧν ἅπανα ἡ Ἀγγλία καὶ μέγα μέρος τῆς Εὐρώπης προμηθεύεται. Τὸ ὕλικόν πρὸς κατασκευὴν αὐτῶν λαμβάνεται ἐκ Βιρμινγχαμς καὶ Σχεφιλδ, σύγκειται δὲ ἐξ ἀπαλοῦ καὶ καθαροῦ χαλυβδίνου σύρματος σπειροειδῶς διατεθειμένου (in coils) καὶ διαφόρου μήκους καὶ βάρους. Οἱ σπειροειδῆ κύκλοι τοῦ σύρματος εἰσι ἐπινημένοι, ἕκαστος δὲ ἀριθμὸς αὐτῶν ἐμφαίνει τὴν παχύτητα τοῦ σύρματος. Ὁ ἀριθμὸς λ. χ. 1 παριστᾷ διάμετρον 1/20 τοῦ δακτύλου, ὁ ἀριθμὸς 12 1/100 τοῦ δακτύλου.

Ἡ ἐργασία πρὸς κατασκευὴν τῶν ραπτικῶν βελονῶν ἐστὶν ἀπλουστάτη ἀλλὰ λίαν ἐπιπονεώδης ἐνεργεῖται δὲ ἐν τοῖς ἐργοστάσις ὡς ἑπεται·

Ἐν πρώτοις οἱ ἐργάται λαμβάνοντες ἀπὸ χεῖρας ποσότητά τινὰ σύρματος τῆς αὐτῆς διαμέτρου, θέτουσιν αὐτὸ μεταξὺ δύο ψαλιδειῶν κοπήτρων, δι' ὧν τὸ σύρμα τέμνεται εἰς τεμάχια, καὶ τῶν ὀπίσθων τὸ μήκος δέον νὰ ἴσῃ ἀνάλογον τοῦ μήκους δύο βελονῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν συλλεγομένων τεμαχίων ἐξήρτηται ἐκ τοῦ πάχους τοῦ σύρματος· κατασκευαζομένων π. χ. βελονῶν ἀριθμοῦ 6 ἑκτυλίσσεται ἰκανὴ ποσότης σύρματος ἐπὶ ἀποκοπῶσιν 25,000—30,000 τεμαχίων, ὧν τὸ μήκος ἕκαστου ἔσται ἴσον τρισὶ δακτύλοις, ἢ ἴσον τῷ μῆκει δύο βελονῶν· τὰ τεμάχια ταῦτα, ὡς ἐκ τῆς ἐκτυλίξεως καὶ τυλίξεως τοῦ σύρματος, εἰσὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον κυρτά, καὶ διὰ τοῦτο πᾶσης ἄλλης ἐργασίας δέον νὰ εὐθυνθῶσι· πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τούτου, πολλὰί χιλιάδες τεμαχίων σύρματος, συναθροί-

ζονται ἐντὸς δύο πλατειῶν ἐκ σιδήρου γεφανῶν καὶ τίθενται ἐντὸς κλιβάνου, ἀφοῦ δὲ ἀρκούντως θερμανθῶσιν, ἐκβάλλονται τῆς καμίνου καὶ τοποθετοῦνται ἐπὶ σιδηρᾶς πλακῆς· τότε δὲ ἐργάτης τις λαμβάνων εἰδικὸν ἐργαλεῖον, εἶδος ῥίνας (λίμας) (Smooth file), θέτει αὐτὸ ἐν τῷ κέντρῳ μεταξὺ τῶν δύο σιδηρῶν στεφανῶν, καὶ κινεῖ πρὸς τὰ ἔμπροσθεν καὶ ὀπίσθεν, ἕως οὗ τὰ σύρματα προστριβόμενα τὸ ἐν ἐπὶ τοῦ ἄλλου, ἀναλάβωσι τὴν δέουσαν κανονικότητα. Μετὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην, ἐνεργεῖται ἄλλη τὰ μέγιστα ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν υγίειαν τῶν ἐργατῶν, καίτοι διὰ τῶν ἐφευρεθέντων ἐσχάτως μέσων ἐμετριάσθη κατὰ τι ἢ προξενουμένη εἰς τὴν υγίειαν τῶν ἐργατῶν βλάβη· ἡ ἐργασία αὕτη συνίσταται εἰς τὸ ἀκονίζειν τὰ ἐν τῆς προηγηθείσης ἐργασίας κανονισθέντα τεμάχια σύρματος, ἐπὶ μικρῶν ἀκονιστηρίων ἐξ ἀμυγδαλῶν 10—12 δακτύλων διαμέτρου, ἀναλόγου τοῦ πάχους τῆς βελόνης.

Τὰ ἀκονιστήρια ταῦτα τίθενται εἰς ταχυτάτην κίνησιν· ὁ δ' ἐργάτης τοποθετούμενος ἔμπροσθεν αὐτῶν καὶ λαμβάνων διὰ τῆς χειρὸς ποσότητά τινὰ τεμαχίων σύρματος ἀπτεται τῶν ἀμυγδαλῶν, ἐνῶ διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς κρατεῖ παραλλήλως ἐπὶ τοῦ ἀκονιστηρίου καὶ κινεῖ εἰς τρόπον ὥστε ἅπαντα τὰ σύρματα νὰ στρέφονται πρὸς τὸ ἐμπρὸς ἢ τὰ ὀπίσω, μέχρις οὗ σχηματισθῇ ἐντελὴς κῶνος, ὅστις ἀποτελεῖ τὴν αἰχμὴν τῆς βελόνης· διαρκούσης τῆς ἐργασίας ταύτης, ὁ τεχνίτης, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διὰ τεμαχίου χονδροῦ δέρματος, πιέζει τὰ ἄκρα τοῦ σύρματος ἐπὶ τῆς ἀκόνης, ἄλλοτε δὲ ἐμβαπτει αὐτὰ εἰς τὸ ὕδωρ, τοῦθ' ὕπερ προξενεῖ ἀκατάπαυστον καὶ ὠραίαν σπινθηροβόλησιν. Κατὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην τὰ ἐκ τῶν ἀμυγδαλῶν καὶ τοῦ χάλυθος μέρια, σχηματίζουσι κόνιν τινὰ, ἣτις εἰσέρχουμένη εἰς τοὺς πνεύμονας τῶν ἐργατῶν, προσβάλλει καιρίως τὰ ἀναπνευστικὰ ὄργανα καὶ γεννᾷ νόσον τινὰ, γνωστὴν ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Grinder's asthma» ἀσθμα τοῦ ἀκονιστοῦ· ἡ νόσος αὕτη ἀποβαίνει λίαν ἐπικίνδυνος, οἱ δ' ὑπ' αὐτῆς προσβαλλόμενοι καταβάλλονται ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἐργάται ἡλικίας τριάκοντα ἐτῶν, φαίνονται γέροντες, καὶ ἅμα φθάσκει τὸ τριακοστὸν πέμπτον ἢ τεσσαρακοστὸν τῆς ἡλικίας των ἀποθνήσκουσι. Πολλὰ εὐφροῆς ἐπινοήσεις προφυλακτικῶν μέσων, εἰ μὴ ἐντελῶς ἀπῆλθαν, οὐχ ἤττον ἐμετριάσαν τὴν εἰς τοὺς ἐργάτας τῶν ἐργοστασίων τούτων προσγινόμενὴν καταστροφὴν τῆς υγείας των· ἀλλ' οἱ πλείστοι τούτων ἀνορθῶνται νὰ παραδεχθῶσι τὴν χρῆσιν τῶν προφυλακτικῶν τούτων μέσων, φοβούμενοι μὴ δι' αὐτῶν ἀπλοποιήσῃ ἡ ἐργασία καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἐλαττωθῶσι τὰ ἡμερομισθίων των ὡστε ἐν γινώσει οἱ ἄνθρωποι οὔτοι προτιμῶσι νὰ καταστρέψωσι μᾶλλον τὴν υγίειαν των, καὶ κερδήσωσι πλείωτερα χρήματα ἢ νὰ προφυλάξωσιν αὐτὴν, κερδαίνοντες ὀλιγώτερα. Μετὰ τὴν δι' ἀκονιστηρίων ἐργασίαν δι' ἧς ἐπιτυγχάνεται ὁ

σχηματισμὸς τῆς κωνοειδοῦς αἰχμῆς τῆς βελόνης, ἑπεται ἡ ἐργασία πρὸς σχηματισμὸν τῆς ὀπῆς· αὕτη δὲ κατορθοῦται διὰ μηχανισμοῦ τινος εἶδους πιεστηρίου (Stamping Machine) διὰ τῆς ὁποίας δύο χιλιάδες τεμαχίων σύρματος ἰσοδυναμούντων μὲ τέσσαρας χιλιάδας βελόνας, διατροπῶνται ἐν διαστήματι μιᾶς ὥρας· ἡ ἐργασία αὕτη ἐνεργεῖται διὰ παίδων ἐργαζομένων ἐπὶ μικρῶν πιστηρίων, ἅτινα κινούνται διὰ τῆς χειρὸς· μετὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην πρὸς σχηματισμὸν τῆς ὀπῆς τῆς βελόνης, ἔπονται μικραὶ ἄλλαι ἐργασίαι πρὸς καθαρισμὸν, κανονικότητα καὶ ἐτοιμασίαν πρὸς ἀποστολὴν τῶν βελονῶν. Τὸ μικρότερον τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ ἐργοστασίων κατασκευάζει κατ' ἔτος περὶ τὰ ἑκατὸν ἑκατομμύρια βελονῶν (100,000,000). Τὰ δὲ ἐν Redich, ἔνθα ὑπάρχει τὸ κέντρον τῆς βιομηχανίας ταύτης, κατασκευάζουσιν ἕκαστην ἑβδομάδα περὶ τὰ 80,000,000, βελονῶν παντὸς εἶδους καὶ μεγέθους.

N. ΣΑΡΚΟΛΙΑΔΗΣ.

Η ΑΪΣΣΕ

Α.

Μέγας ὁ Θεὸς καὶ ὁ Μωάμεθ προφήτης αὐτοῦ! . . .

Τὰ ἐπόμενα συνέβαινον ἐν Σταμπούλ κατὰ τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς Ἑγύρας.

Ὁ ἥλιος, πρὸ μιᾶς μόλις ὥρας ἀνατείλας, ἐφώτιζε τοὺς μινωάρδες τῆς θαυμασίας πόλεως καὶ δὲν εἶχεν ἔτι ὑπερβῆ τοὺς ὕψηλους μολυβδοσκεπεῖς θόλους τοῦ δερματοῦ, πιέζει τὰ ἄκρα τοῦ σύρματος ἐπὶ τῆς ἀκόνης, ἄλλοτε δὲ ἐμβαπτει αὐτὰ εἰς τὸ ὕδωρ, τοῦθ' ὕπερ προξενεῖ ἀκατάπαυστον καὶ ὠραίαν σπινθηροβόλησιν. Κατὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην τὰ ἐκ τῶν ἀμυγδαλῶν καὶ τοῦ χάλυθος μέρια, σχηματίζουσι κόνιν τινὰ, ἣτις εἰσέρχουμένη εἰς τοὺς πνεύμονας τῶν ἐργατῶν, προσβάλλει καιρίως τὰ ἀναπνευστικὰ ὄργανα καὶ γεννᾷ νόσον τινὰ, γνωστὴν ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Grinder's asthma» ἀσθμα τοῦ ἀκονιστοῦ· ἡ νόσος αὕτη ἀποβαίνει λίαν ἐπικίνδυνος, οἱ δ' ὑπ' αὐτῆς προσβαλλόμενοι καταβάλλονται ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἐργάται ἡλικίας τριάκοντα ἐτῶν, φαίνονται γέροντες, καὶ ἅμα φθάσκει τὸ τριακοστὸν πέμπτον ἢ τεσσαρακοστὸν τῆς ἡλικίας των ἀποθνήσκουσι. Πολλὰ εὐφροῆς ἐπινοήσεις προφυλακτικῶν μέσων, εἰ μὴ ἐντελῶς ἀπῆλθαν, οὐχ ἤττον ἐμετριάσαν τὴν εἰς τοὺς ἐργάτας τῶν ἐργοστασίων τούτων προσγινόμενὴν καταστροφὴν τῆς υγείας των· ἀλλ' οἱ πλείστοι τούτων ἀνορθῶνται νὰ παραδεχθῶσι τὴν χρῆσιν τῶν προφυλακτικῶν τούτων μέσων, φοβούμενοι μὴ δι' αὐτῶν ἀπλοποιήσῃ ἡ ἐργασία καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἐλαττωθῶσι τὰ ἡμερομισθίων των ὡστε ἐν γινώσει οἱ ἄνθρωποι οὔτοι προτιμῶσι νὰ καταστρέψωσι μᾶλλον τὴν υγίειαν των, καὶ κερδήσωσι πλείωτερα χρήματα ἢ νὰ προφυλάξωσιν αὐτὴν, κερδαίνοντες ὀλιγώτερα. Μετὰ τὴν δι' ἀκονιστηρίων ἐργασίαν δι' ἧς ἐπιτυγχάνεται ὁ

σχηματισμὸς τῆς κωνοειδοῦς αἰχμῆς τῆς βελόνης, ἑπεται ἡ ἐργασία πρὸς σχηματισμὸν τῆς ὀπῆς· αὕτη δὲ κατορθοῦται διὰ μηχανισμοῦ τινος εἶδους πιεστηρίου (Stamping Machine) διὰ τῆς ὁποίας δύο χιλιάδες τεμαχίων σύρματος ἰσοδυναμούντων μὲ τέσσαρας χιλιάδας βελόνας, διατροπῶνται ἐν διαστήματι μιᾶς ὥρας· ἡ ἐργασία αὕτη ἐνεργεῖται διὰ παίδων ἐργαζομένων ἐπὶ μικρῶν πιστηρίων, ἅτινα κινούνται διὰ τῆς χειρὸς· μετὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην πρὸς σχηματισμὸν τῆς ὀπῆς τῆς βελόνης, ἔπονται μικραὶ ἄλλαι ἐργασίαι πρὸς καθαρισμὸν, κανονικότητα καὶ ἐτοιμασίαν πρὸς ἀποστολὴν τῶν βελονῶν. Τὸ μικρότερον τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ ἐργοστασίων κατασκευάζει κατ' ἔτος περὶ τὰ ἑκατὸν ἑκατομμύρια βελονῶν (100,000,000). Τὰ δὲ ἐν Redich, ἔνθα ὑπάρχει τὸ κέντρον τῆς βιομηχανίας ταύτης, κατασκευάζουσιν ἕκαστην ἑβδομάδα περὶ τὰ 80,000,000, βελονῶν παντὸς εἶδους καὶ μεγέθους.

Ἡ γυνὴ ἐκεῖνη ἦτο ἡ ὠραία Αἰσέ, εὐνοουμένη τοῦ σουλτάνου Νουρεδδίν· αἱ δούλαι ἐβόησαν αὐτὴν ἵνα καλλωπισθῇ, ὁ καλλωπισμὸς δ' αὐτῆς, ἀρξάμενος ἀπὸ μιᾶς ὥρας θὰ ἐξηκολούθει μέχρι μεσημβρίας.

— Καὶ αὐτοὺς τοὺς μαργαρίτας ἐπὶ τῆς κόμης μου, εἶπεν ἡ ἀγέρωχος καλλονὴ παρατηροῦσα ἐαυτὴν ἐντὸς καθρέπτου.

— Καὶ αὐτὰ τὰ σμαράγδια περὶ τοὺς βραχιόνάς μου, προσέθηκε φιλαρέσκως.

Εἶτα, βίπτουσα μαργαρίτας καὶ βραχιόνια, δοκιμάζει ἄλλα κοσμήματα, τὰ ὅποια καὶ πάλιν ἀντικλιθίσθη. Καταναλίκε δεκαπέντε λεπτὰ ἵνα δοκιμάσῃ ἐν περιδέραιον, καὶ τὸ περὶ ὀργίλους ἂν τῇ ἀπαρέσκη. Θέτει ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτῆς ἀλληλοδιαδόχως εἰκοσι περικαλύμματα,

καὶ πάλιν τὰ καταλείπει· ἰσάριθμοι ζωστήρες περιβάλλουσι τὴν ὄσφυν αὐτῆς, χωρὶς νὰ τοιμήσῃ νὰ ἐκλέξῃ τὸν καλλίον ἀρμόζοντα αὐτῇ. Αἱ δούλαι ἐν τούτοις πηγαίνουσιν εἰς τὴν ἀγορὰν ἀπὸ τῶν ἐβετινῶν κλωθῶν εἰς τὰς βελουδίνους θήκας.

— Ἀλλὰ τί ἔπαθε σήμερον τὸ πρῶτ' ἡ μεγαλοπρεπὴς κυρία μας, καὶ πῶς τὸ ἄστρον τοῦ χαρμίου φαίνεται ἀμφιβάλλον τοιουτοτρόπως διὰ τὴν λαμπρότητα αὐτοῦ; Μήπως ὁ γλυκὺς σουλτάνος ἔρριψε τὸ μανδύλιον εἰς καρμῖαν ἄλλην; Ἡ μήπως ἡ Αἰσέ ἐπιθυμεῖ νὰ φανῇ ὠραία εἰς κανένα ἐραστήν;

Μεταξὺ τῶν δούλων ἰδίως μία παρακλουθεῖ μὲ ὄμμα ἀνήσυχον τὰ κινήματα τῆς εὐνοουμένης. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὴν συμβουλευεταὶ αὕτη διὰ τοῦ βλέμματός, μὲν δὲ ἡ γυνὴ ἐκεῖνη ποιεῖ νεύμα ἐπιδοκιμασίας. Ἡ νέα ἑλληνίς (τῆς ὁποίας ἡ καταγωγή ἦτο ἀποστετυπωμένη ἐπὶ τῶν καθαρῶν χαρακτηριστικῶν ὠραίου προσώπου) ἀπάντα μόνον διὰ λίαν δειλῶν νευμάτων εἰς τὰ ἐπερωτηματικὰ μειδιήματα τῆς κυρίας αὐτῆς. Ἐβλέπε τις ὅτι θ' ἀπεδοκιμαζέται, ἂν ἐτόλμα, φιλαρέσκους προσπαθείας τὰς ὁποίας δὲν ἠδύνατο νὰ ἐνοήσῃ, οἶονεῖ δὲ ζηλότυπος φόβος ἀνερίγνυτο μετὰ τοῦ ἀπλοϊκοῦ αὐτῆς θαυμασμοῦ ὁσάκις ἡ εὐνοουμένη ἐφαίνετο ἡ χαριστικὴν ἐξ ἑαυτῆς.

Τέλος, ὁ καλλωπισμὸς ἐπερατώθη, δύο μαῦραι ἐκόμισαν ἐγγύς τοῦ παραθύρου ἐν κάτοπτρον, ἡ δὲ Αἰσέ ἐσωπτήριθη μετὰ πεποιθήσεως. Ἡδύνατο πράγματι νὰ ἦναι βεβαία περὶ τῶν θελημάτων αὐτῆς, διότι οὐδέποτε ἐκοπίασε τοσοῦτον ἵνα ἐξάρῃ αὐτὰ. Μαῦρη κόμη κατέπιπτεν ἐπὶ τῶν λευκῶν αὐτῆς ὤμων· μεταίνιαι καὶ χρυσουσκέντητοι παντόφλοι περιέκλειον παιδικὸν πόδα· τὸ δὲ ἀνάστημα αὐτῆς, ὑπὸ τὴν ἀνατολικὴν αὐτῆς ἐνδυμασίαν, ἦτο εἰς ἄκρον εὐκαμπτον καὶ μεγαλοπρεπές. Πᾶσαι αἱ δούλαι ἐθαύμασαν τὴν εὐνοουμένην, ὡς καὶ αὕτη ἐθαύμαζεν ἐαυτήν, ἡ δὲ ἑλληνίς, τὴν ἀσχολίαν αὐτῆς λησμονήσασα, ἐβυθίσθη εἰς ἀκαταμάχητον ἐκστασιν. Ἡ Αἰσέ τὴν ἀπέσπασε πάραυτα ἐκ τῶν ῥεμβασμῶν τῆς, καὶ σταματήσασα αὐτὴν δι' ἄδιοράτου νεύματος, ἐνῶ ἀπέπεμπε τὰς λοιπὰς γυναῖκας δι' ἐνὸς βλέμματός, — Μείνε, φίλτατε ἑλλην, τῇ εἶπεν ἐρωτικῶς.

Καὶ ὁ ἐραστής, ὁ εἰς δούλην μετμηριεμένος, μίνας μόνος μετὰ τῆς εὐνοουμένης, ἐρρίφη πρὸ τῶν γονάτων αὐτῆς. — Αἰσέ, πόσον εἶσαι ὠραία! τῇ εἶπε συνενῶν τὰς χεῖρας.

— Νομίζεις, φῶς τῆς ψυχῆς μου! ἀπεκρίθη ἡ Αἰσέ ταπεινοφώνως. Δόξα τῷ προφήτῃ, πράγματι εἶσαι ὠραία, προσέθηκε πάραυτα βαθέως στεναλίζουσα.

— Ναι, ἂν εἶσαι ὠραία δι' ἐμέ, ἀπεκρίθη ὁ ἑλλην, ἀνήσυχος καὶ πάλιν· ἀλλ' ἂν δὲν εἶσαι ὠραία δι' ἐμέ, Αἰσέ; . . . — Ἐλλην, πράγματι δὲν εἶσαι ὠραία διὰ σέ, εἶπεν ἡ εὐνοουμένη εἰσίσουσα τὴν κεφαλήν· ἄκουσον! ἐπανάλαβε ζωηρῶς

σπεύδουσα νὰ παρηγορήσῃ τὸν δυστυχῆ. Καὶ θεῖσα τὸν δακτύλον ἐπὶ τοῦ στόματός του ἵνα βεβαιωθῇ περὶ τῆς σιωπῆς του, τῷ ὠμίλησε τοιουτοτρόπως, παίζουσα ταυτοχρόνως μετὰ τῆς ξανθῆς αὐτοῦ κόμης. . . .

— Σε ἀγαπᾷ, ἑλλην, σὲ μόνον διότι εἶσαι νέος καὶ ὠραῖος, καὶ διότι ἀπὸ μικρὰ παιδία ἐπαίζομαι εἰς Σεστίνια (Ἀθήνας), ἀλλὰ διότι εἶσαι εὐγενὴς καὶ ὑπερήφανος ὡς καὶ ἐγώ, καὶ διότι εἶσαι γενναῖος. Ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐσήκωσες τὸ ριπιδίόν μου, ἐνῶ τὸ ἐγγχειρίδιον ἠπέλει τὴν κεφαλὴν σου, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκεῖνης, ἑλλην, εὐνοουμένην ἰδική σου, καὶ μόνον ἰδική σου· ἡ ἀτρόμητος πανουργία σου ὅπως φθάσῃς μέχρις ἐμοῦ μὲ παρακινεῖ νὰ σοὶ εἶμαι αἰώνως πιστῆ, προτιμῶ δ' ἐν ταχὺ φιλῆμα τῶν χειλέων σου ὑπὸ τὸν ἀπειλητικὸν πέλεκυν τῶν μαῦρων ἀπὸ τὰς ἐνδοξότερας θωπείας τοῦ σουλτάνου ἐνώπιον ἀπασῶν τῶν ἀντιζήλων μου. Ἀλλ' εἰςῆλθες, φίλε μου, τί εἶναι ὁ σουλτάνος; εἶναι ὁ ἀρχηγός, ὁ ἀνώτατος κύριος! εἶναι ἡ σκιά τοῦ ἑθνοῦ! Καὶ (εἶπε νὰ μ' ἐνοήσῃς, φίλε μου!) ἀγαπᾷ ὅχι αὐτὸν ἀλλὰ τὴν εὐνοίαν του. Ἐνῶ ἤμην δούλη, ὡς καὶ αἱ ἄλλαι, ἡ εὐνοία αὐτοῦ μὲ κατέστησε σχεδὸν βασιλισσαν, ἐξασφαλίζει σὺν τῇ δυνάμει μου τὴν δόξαν μου, σὺν τῇ ἐλευθερίᾳ μου δὲ τὴν εὐτυχίαν μου.

— Τὴν εὐτυχίαν μου, Αἰσέ! εἶπε μετὰ δυσπιστίας ὁ ἑλλην διακόψας αὐτὴν.

— Ναι, φίλε μου, τὴν εὐτυχίαν μου! Ἄν δὲν ἤμην εὐνοουμένη τοῦ Νουρεδδίν δὲν θὰ εἶχον εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦτο ἰδιώτερον δωμάτιον. Θὰ ἔζων μετὰ τῶν ἄλλων γυναικῶν, φυλασσομένη, ὡς ἐκεῖναι, νυχθημερόν. Οὐδέποτε θὰ ἤμην μόνη καὶ ἐλευθέρη, καὶ ἐπομένως οὐδέποτε μετὰ σοῦ. Καὶ σὺ θὰ ἔπαυες ὡν δούλη μου διὰ νὰ γείνῃς δούλη βελονῶν. Θὰ ἐβίβασα μόνον ἐνώπιον φυλῶν, ἡ κυρίαν, κατὰ δὲ τὸ πρῶτον σημεῖον συνεννοήσεως μεταξὺ ἡμῶν θὰ ἐπιπτεν ἡ κεφαλὴ σου.

— Νὰ μὴ βλέπωμεθα πλέον! ἀνέκραξεν ὁ νέος ἑλλην, δεικνύων ὅτι ἐφοβεῖτο τὴν συμφορὰν ταύτην πλὴν τοῦ θανάτου. — Ἀλλὰ θὰ βλέπωμεθα πάντοτε ἐφ' ὅσον θὰ εἶμαι εὐνοουμένη, ἀπεκρίθη ἡ Αἰσέ τρυφερῶς περιπτυσσομένη αὐτόν.

— Λοιπόν, ἐπανάλαβεν ὁ ἑλλην, τί ἔχομεν νὰ φοβηθῶμεν! — Μὴ ἡ βασιλισσα καταστῇ καὶ πάλιν ὑπήκοος! εἶπεν ἡ εὐνοουμένη.

— Ὑπήκοος! σὺ, Αἰσέ! μὰ τὸν προφήτην, τί ἐννοεῖς; — Ἀπὸ οὐκτὼ ἡμερῶν εὐρίσκονται εἰς τὸ χαρμῖον νεαὶ ὀδάλισσαι. Μία ἐξ αὐτῶν, φίλε μου, εἶναι τόσον ὠραία ὅσον καὶ ἐγώ! Μὴ διακαρτεροῦσαι . . . τὴν εἶπον! Εἶναι Κιρκασία, τὴν ὁποίαν ἐφερεν εἰς πειρατή. Ἐχει τρία μεγάλα προτε-ρήματα· παίζει κιθάραν, χορεύει ὡς βαγιάδερρα! καὶ εἶναι φιλόδοξος εἰς βαθμὸν ὥστε μὲ φθονεῖ! Ὁ Νουρεδδίν ἐμειδίασεν

1. Ἱέρεια ἰνδῆ, χορεύουσα ἐνώπιον τῶν ἰνδικῶν εἰδῶλων.

1. Ἱέρεια ἰνδῆ, χορεύουσα ἐνώπιον τῶν ἰνδικῶν εἰδῶλων.

1. Ἱέρεια ἰνδῆ, χορεύουσα ἐνώπιον τῶν ἰνδικῶν εἰδῶλων.

1. Ἱέρεια ἰνδῆ, χορεύουσα ἐνώπιον τῶν ἰνδικῶν εἰδῶλων.

1. Ἱέρεια ἰνδῆ, χορεύουσα ἐνώπιον τῶν ἰνδικῶν εἰδῶλων.

1. Ἱέρεια ἰνδῆ, χορεύουσα ἐνώπιον τῶν ἰνδικῶν εἰδῶλων.

1. Ἱέρεια ἰνδῆ, χορεύουσα ἐνώπιον τῶν ἰνδικῶν εἰδῶλων.

1. Ἱέρεια ἰνδῆ, χορεύουσα ἐνώπιον τῶν ἰνδικῶν εἰδῶλων.

ὅταν τὴν εἶδεν, ἐνῶ πρὸς μόνην ἐμὲ μειδία, σήμερον δὲ διέταξε νὰ συνέλθῃ βλον τὸ σεράγιον. Αὐτὴ ἡ συνᾶθροις, ἑλλην, δὲν εἶναι ἐρητῆ! Θὰ εἶναι συναγωνισμὸς μεταξὺ τῆς Κιρκασίας καὶ ἐμοῦ. Ἐν βλέμμα τοῦ σουλτάνου μοὶ τὸ εἶπε, καὶ πρόκειται νὰ νικήσῃ ἢ νὰ ἐπαναπέσω εἰς τὴν δουλείαν! Νὰ γείνω καὶ πάλιν δούλη, φίλε μου; Μὰ τὸν Θεόν, ἐννοεῖς τοῦτο; Ἐνῶ ἤμην ἡ πρώτη ἐπὶ ἐν ἔτος, νὰ καταστῶ καὶ πάλιν ἡμέραν τινὰ ὁμοία μὲ τὰς ἄλλας! Νὰ ἔγω τὰ πάντα εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, καὶ αὐτὸν τὸν ἔρωτά σου, καὶ νὰ χάσω τὰ πάντα διὰ μιᾶς, μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ ἔρωτός σου! διότι θὰ σὲ χάσω, σοὶ λέγω, ἂν ἀπωλέσω τὴν εὐνοίαν τοῦ σουλτάνου. Βλέπεις ἤδη, ἑλλην, ἂν πρέπη νὰ φροντίζω διὰ νὰ γείνω ὠραία, καὶ ἐννοεῖς πρὸς τί ἄπας ὁ καλλωπισμὸς οὗτος, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτᾶται ἡ τύχη μας!

— Ἐννοῶ, εἶπεν ὁ νέος ἑλλην προσκλίνας μετ' ἐγκαρτερήσεως, ἀλλὰ δὲν συμμείζομαι τοὺς φόβους σου, Αἰσέ, ἐπανάλαβεν ἀνεγείρων τὴν κεφαλὴν. Ἀρκεῖ νὰ ἐμφανίσθῃς μόνον ὅπως ταπεινώσης τὴν φθονερὰν ταύτην ἀντιζήλον. Ἄν δὲ ὁ Νουρεδδίν τυφλωθῇ ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε νὰ προτιμῆ τὴν σελήνην τοῦ ἡλίου, δὲν ἀπόκειται ἡμῖν ἄλλη νίκη, ἢ νὰ φύγωμεν ὀμοῦ ἀπὸ τὸ σεράγιον.

— Νὰ φύγωμεν ἀπὸ τὸ σεράγιον, πτωχέ μου φίλε! Ἐπειδὴ εἰσηλθες εἰς αὐτὸ ἐξ ἔρωτος, νομίζεις ὅτι ἐξ ἔρωτος θὰ ἐξέλθῃς αὐτοῦ; Φεῦ! μὴ ἀυξήσης τοὺς κινδύνους, τῶν ὁποίων τὸ τέμα θὰ φθάσῃ πολὺ ταχέως, καὶ ἐνθυμοῦ ὅτι ἐδῶ αἱ δού

νοουμένη έρχεται εν τῷ μέσῳ τῆς συνοδείας αὐτῆς. Ὁ καλλωπισμὸς τῆς πρώτης εἶναι ἀπλοῦς ὅσον ὁ τῆς δευτέρας εἶναι ἐπιτετηδευμένος· ἐκ διαταγῆς δὲ τοῦ σουλτάνου ἀμφότεραι ἄρχονται χορεύουσαι ὁμοῦ. Σπουδαία ὄντως ἀμιλλα, διότι πρόκειται περὶ τοῦ ποῖα τῶν δύο ἔσται ἡ φραιότερα. . . Ἐκ τῆς συγκινήσεως ἡ μὲν φαίνεται ἡδυπαθεστέρα, ὡς ἐκ τῆς πεποιθήσεως δὲ ἡ ἄλλη φαίνεται ὠραιότερα. . . Ἡ μικρὰ ἀντιζήλια, ἡ ἀπεικονιζομένη εἰς τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ἀντιφάσκει πρὸς τὴν γλυκεῖαν ἀρμονίαν τῶν βημάτων αὐτῶν, ἐκάστη δὲ προσηλοῖ τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ δεσπότη ὅπως ἴδῃ ἂν παρατηρῇ τὴν ἐχθρὰν αὐτῆς. Ἡ ψυχρὰ καὶ ἀπαθὴς προσοχὴ τοῦ Νουρεδδίν μεταφέρεται ἐν πρώτοις ἀδαφόρως ἀπὸ τῆς ξένης εἰς τὴν εὐνοουμένην, ἀλλὰ πάραυτα τὸ βλέμμα αὐτοῦ καθίσταται ζωηρότερον καὶ φαίνεται ἰστάμενον ἐπὶ τῆς Ἀϊσέ. . . Πράγματι σταματᾷ ἐπ' αὐτῆς, ἡ δ' εὐνοουμένη αισθάνεται τοῦτο ἐκ τοῦ θάρρους αὐτῆς. Διπλασιάζει χαριεντισμοὺς καὶ ζῆλον, καὶ ἀναπτύσσει ἀγνωστα θέληγτρα. Ἡ ἀντιζήλος τῆς ἐννοεῖ ὅτι ἡ νίκη τῆ διαφεύγει, αἱ παρειαὶ αὐτῆς ὠχρῶσιν, οἱ δὲ πόδες τῆς κλονίζονται· ἀποχαιρετᾷ τὸ ὠραῖον ὄνειρον καὶ τὰς μεμακροῦσμένας αὐτῆς ἐλπίδας. Ἡ εὐνοουμένη θὰ μείνῃ εὐνοουμένη, ἡ δὲ δούλη ἔσται ἀπλή δούλη! Ἡ Ἀϊσέ θὰ δυνηθῇ νὰ προσφέρῃ εἰς τὸν ἔρωτα αὐτῆς τὸν νέον τοῦτον θρίαμβον τῆς φιλοδοξίας τῆς! Ἦδη ὁ Νουρεδδίν ζητεῖ εἰς τὴν ζώνην αὐτοῦ τὸ εὐώδες ἔμβλημα τῶν ἐλπίδων αὐτῆς· τὸ ἀποσύρει καὶ τὸ ἀναπτύσσει βραδέως, παρακολουθῶν πάντοτε διὰ τοῦ βλέμματός τὴν ὠραίαν εὐνοουμένην· τὸ τείνει πρὸς αὐτὴν μειδιῶν καὶ ἐτοιμάζεται νὰ τὸ ἀφήσῃ ὅπως πέσῃ πρὸ τῶν ποδῶν τῆς. . . ὅτε αἴφνης ἀκούεται στεναγμὸς. . .

Τοῦτον ἀφίνει ἡ Κιρκασία λιποθυμοῦσα ἐκ λύπης καὶ ἀσχοῦς. Ἀλλὰ πρὶν ἢ πέσῃ θνήσκουσα πρὸ τῶν γονάτων τῆς ὑπερηφάνου ἀντιζήλου αὐτῆς, εὐρίσκει μόλις ἐπαρκοῦσαν δύναμιν ὅπως ποιήσῃ τελευταῖον βῆμα πρὸς τὸν θρόνον καὶ καταπίπτει λιποθυμοσέπιδος τῆς τελευταίας βαθμίδος τοῦ διδανίου. Ἀλλ' αὐτὴ ἡ πτώσις αὐτῆς τῆ προσελκύει ἐν βλέμμα τοῦ κυρίου, τὸ βλέμμα δὲ τοῦτο συναντᾷ θέληγτρα τοσοῦτω νικηφόρα, ὥστε τὰ πάντα ἐκλείπουν πρὸ τῆς θέας αὐτῶν, τὸ δὲ συμβολικὸν μανδύλιον ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ σουλτάνου μεταβαίνει εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὠραίου θύματος, τὸ ὅποσον ἀνακαλεῖ αἴφνης εἰς τὴν ζώην.

Ἦδη καὶ ἡ Ἀϊσέ λιποθυμεῖ διὰ τὴν φρικαλέαν ταύτην ἀποτυχίαν, καὶ παραλαμβάνουσιν αὐτὴν ἀναίσθητον, ἐνῶ ὁ Νουρεδδίν ἀνεγείρει τὴν ἀντιζήλον αὐτῆς.

Γ.

Τὴν ἐσπέραν τῆς ἐπαράτου ταύτης ἡμέρας, ἡ τέως βασίλισσα νῦν δὲ ἀσημος καθῆται ἐν τῷ κήπῳ ἐντὸς σκιαδος, ἡ ὁποία εἶναι τὸ τελευταῖον αὐτῆς αἶσλον, περιμένουσα ὅπως ἐπανέλθῃ καὶ ἀναμιχθῇ μετὰ τῶν Ὀδαλισκῶν. Ἐπωφελοῦμένη τὴν ἀφεθείσαν αὐτῇ μοναξίαν ὅπως

παραβάλλῃ τὸ καταστραφέν αὐτῆς μεγαλεῖον πρὸς τὰς περιμενούσας αὐτὴν ταπεινώσεις, κατέχεται ὑπὸ μόνου τοῦ αἰσθήματος τῆς λύπης καὶ τῆς ἐκδικήσεως. Ἡ ἀδυσώπητος εἰκὼν τῆς θριαμβεύουσας ἀντιζήλου αὐτῆς τὴν ἔκαμε νὰ λησμονῇ καὶ αὐτὰς τὰς γλυκεῖας ἀναμνήσεις τοῦ ἔρωτός τῆς, ὅτε ὁ νέος Ἕλληνας ἀνασηκῶνε ἡσύχως τὸ παραπέτασμα τῆς θύρας τῆς σκιαδος.

— Ἕλληνας! ἀνέκραξε σκιρτώσα, πρᾶγματι σ' ἐπαναβλέπω;

— Διὰ τελευταίαν φοράν, Ἀϊσέ! μ' ἐπεφόρτισαν νὰ σὲ ὀδηγήσω μετὰ τῶν γυναικῶν.

— Νὰ μὲ ὀδηγήσῃς εἰς τὸ χαρέμιον σὺ; Ἀχ! μοι ἐπεφυλάσσετο καὶ ἡ νέα αὐτὴ θλίψις. . .

— Μὴ παραπονέσαι διὰ τὴν λύπην σου, Ἀϊσέ, πρὶν ἢ πληροφορηθῆς τὴν ἰδικήν μου. Μετατίθεμαι ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας σου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς. . .

— Δυστυχῆ, μὴ τελειώσῃς τὴν φράσιν σου! εἶπεν ἡ Ἀϊσέ διακόπτουσα αὐτὸν καὶ φέρουσα τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῆς.

— Καὶ ἤδη, νομίζεις ἀκόμη ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ φύγωμεν; ἠρώτησεν ὁ νέος ἐντόνος, προσηλῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐντὸς τῶν τῆς ἐρωμένης του.

Διεκόπησαν κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην ἐκ θυροῦ βημάτων ἐπὶ τῆς ἀμμου. Ἦτο ἡ νέα εὐνοουμένη, ἐν τῷ μέσῳ τῆς συνοδείας αὐτῆς, ὀδηγουμένη ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Νουρεδδίν εἰς τὰ δωμάτια τῆς. . .

Ὅτε ἡ Κιρκασία διήρχετο ἔμπροσθεν τῆς ἡμιανοικτῆς σκιαδος ἀνεγνώρισεν ἐκείνην, ἦν ἐπρόκειτο ν' ἀντικαταστήσῃ καὶ ἔριπεν ἐπ' αὐτῆς βλέμμα ἐξ ἐκείνων τὰ ὅποια τραυματίζουν ἀλγεινότερον σφαίρας ἐπὶ τοῦ στήθους. Ἡ Ἀϊσέ ἠσθάνθη τὸ αἶμα αὐτῆς πηγνύμενον εἰς τὰς φλέβας τῆς, θανατηφόρος δ' ἰλιγγίασις διήλθε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς. Οὐδέποτε εἶχεν ὑποφέρει τοσοῦτον. Ἐνόμισεν ὅτι θ' ἀπέθνησκε.

— Τιμωρία ἀντὶ τιμωρίας, Ἕλληνας, εἶπε πιέζουσα φρενητιωδῶς τὸν βραχίονα τοῦ νέου Ἕλληνος. Ἡ ἐκδικήσις τοῦ Ἀλλὰχ σὲ προσκολλᾷ εἰς αὐτὴν τὴν κατηγορημένην. . . Ἄς γείνη λοιπὸν ἡ δούλη δήμιος ὡς ἔγινε καὶ ἡ κυρία! Λάβε παρὰ τοῦ μαύρου τὸν πέλεκυν αὐτοῦ, φέρε μοι τὴν κεφαλὴν ἐκείνης ἥτις μοι ἀπέσπασε τὴν καρδίαν, καὶ θὰ φύγωμεν ἢ θ' ἀποθάνωμεν ὁμοῦ!

Ὁ νέος προσέκλινεν, ἀνευ ἑτέρας ἀπαντήσεως, ἠσπᾶσθη περιπαθῶς τὴν τρέμουσαν χεῖρα τῆς ἐρωμένης αὐτοῦ, καὶ ὀδήγησεν αὐτὴν σιωπηλῶς εἰς τὸ χαρέμιον τῶν Ὀδαλισκῶν.

Δ.

Παρήλθον τρεῖς ἡμέραι ἀφότου ἡ Ἀϊσέ περιέμενε. . .

Περιβεβλημένη τὸ γασμάκιον αὐτῆς ὡς σάβανον, καὶ κρυπτομένη πρὸς πάντας, οὐδαμῶς συμμετεῖχε τῶν διασκεδάσεων τῶν γυναικῶν. Μόνη αὐτῆς ἀσχολία νυχθημερὸν ἦτο ν' ἀνασηκῶνῃ τὸ παραπέτασμα διὰ νὰ ἴδῃ ἂν ἦρχετο ὁ Ἕλληνας.

Ἐσπέραν τινά, καθ' ἣν πάντες ἐκοιμῶντο, μόνη δ' αὐτὴ ἠγρύπνει μετὰ τῶν βωδῶν, τὸ παραπέτασμα τῆς θύρας ὑψώθη ἀφ' ἑαυτοῦ, μία δὲ χεὶρ ἐξετάθη πρὸς αὐτὴν. Ἡ χεὶρ ἐκράτει βελούδινον σάκκον χρυσοκέντητον καὶ βαρύτατον.

— Τέλος! εἶπεν ἡ Ὀδαλισκὴ ἀναπνέουσα ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων τῆς κλίνης αὐτῆς. . . Εὐχαριστῶ, Ἕλληνας, εὐχαριστῶ! προσέθηκε μετὰ φωνῆς τρεμουσῆς.

Ὁ βαρὺς σάκκος ἐκυλίσθη πρὸ τῶν ποδῶν τῆς, ἡ δὲ χεὶρ ἐξηφανίσθη ὀπισθεν τοῦ παραπετάσματος, χωρὶς οὐδεμίαν ν' ἀκουσθῆ φωνή. . .

Ἡ Ἀϊσέ, ἔριπεν ἀλλόφρον βλέμμα ἐπὶ τοῦ ἐνώπιον αὐτῆς τροπαίου τοῦ θανάτου· ἡ ἀγρία δὲ χαρὰ, ἦν δὲν ἠδύνατο νὰ καταστεῖλῃ, κατέπνιγε τὴν δικαίαν φρίκην, ἦν θὰ τῆ ἐνέπνεε τὸ ἴδιον αὐτῆς ἔργον.

— Ἴδου λοιπὸν σὺ, αὐθάδης εὐνοουμένη! εἶπε ταπεινῆ τῆ φωνῆ, παρατηροῦσα τὸν βελούδινον σάκκον· Ἴδου τί σ' ἔκαμα, ὠραία ἀντιζήλος! τέλος, οὐδὲν σοὶ χρεωστῶ! Ὁ γλυκὺς κύριός σου δὲν ἠδυνήθη νὰ σὲ σώσῃ ἀπὸ τὴν ἐκδικήσιν μου, ὁ δ' ἔραστής μου θὰ ἔλθῃ νὰ μὲ σώσῃ ἀπὸ τὴν ἰδικήν σου! ἦ, ἂν ὑποκύψωμεν, τοῦλάχιστον θὰ ὑποκύψωμεν ὁμοῦ, ὁ δὲ θάνατός μου θὰ εἶναι τόσον γλυκὺς ὅσον ὁ ἰδικός σου ὑπῆρξε τρομερός! . . . Χαῖρε λοιπὸν, Κιρκασία! χαῖρε, διότι ἀκούω τὸν Ἕλληνα.

Πράγματι, βήματα προσήγγιζον ἐκ τοῦ ἐτέρου μέρους τοῦ παραπετάσματος, ἀλλὰ δὲν ἦσαν ἀνδρικά, ὡς ἠδύνατό τις νὰ κρίνῃ ἐκ τῆς ἐλαφρότητος αὐτῶν. . .

— Ὁ Ἕλληνας δὲν θὰ ἔλθῃ, Ἀϊσέ! εἶπεν ἡ Κιρκασία, ἀνυψώσασα τὸ παραπέτασμα. Δὲν θὰ ἔλθῃ δὲ διότι εὐρίσκεται πλησίον σου! . . . προσέθηκε δεικνύουσα τὸν σάκκον.

Ὁ Ὀδαλισκὴ ἠνέφξεν αὐτὸν μετὰ φρικαλέου τρόμου καὶ ἀφωνος κατέπεσεν ὑπτία, ἀναγνωρίσασα τὴν ξανθὴν κόμην τοῦ Ἕλληνος! . . .

Ἡ εὐνοουμένη ἐνευσε πρὸς τὸν συνοδεύοντα αὐτὴν μαῦρον δούλον, καὶ ἀπεσύρθη μετὰ βήματος ἡσύχου, μειδιώσα ὑπὸ τὸ ριπίδιον αὐτῆς.

Ἀπὸ τῆς δυσμενείας πρὸς τὴν Ἀϊσέ ὁ Νουρεδδίν διέταξε νὰ ἐπιτηρῶσιν αὐτὴν. Κατάσκοπος ἤκουσε τὴν ἐν τῇ σκιαδῇ συνδιάλεξιν αὐτῆς, ὁ κύριος ἀφῆκε τὴν ἀπιστον εἰς τὴν διάθεσιν τῆς εὐνοουμένης, ἡ δ' εὐνοουμένη ἔθηκε τὸν Ἕλληνα εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ μαύρου δούλου.

Μετὰ μίαν περίπου ὥραν, ὅταν ἡ σελήνη ἀνέτελλεν ἐπὶ τῶν σπινθηροβολούντων κυμάτων, γυνὴ ζῶσα καὶ ἀνὴρ ἀποκεφαλίσθεις ἐρρίφθησαν ὁμοῦ εἰς τὴν θάλασσαν ἀπὸ τοῦ ἐξώστου τῆς εὐνοουμένης, ἐνῶ ὁ χαρίζεις Νουρεδδίν ἀπεκοιμᾶτο ἐντὸς νέφους ὀπίου, στηρίζων νωχελῶς τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς Κιρκασίας.

(P. Chevalier.)

I. A. B.